

Til DUS' Forretningsudvalg

Den 26. september 2019

Referat af møde i Danske Underviserorganisationers Samråd

Tid: Onsdag den 18. september kl. 10.00 til torsdag den 19. september kl. 10.00.

Sted: Frederiksdal Sinatur Hotel & konference, Frederiksdalsvej 360, 2800 Kgs. Lyngby

Dagsorden

1. Samarbejde med undervisningsministeriet efter folketingsvalget
2. Temamøde
3. Meddelelser
4. National konference efter ISTP 2019
5. Evaluering af EI's 8. verdenskongres
6. Indsatsområder for DUS 2020-2021
7. DUS-samarbejdets organisering 2020-2021
8. Valg af formand for perioden 2020-2021
9. Valg af arbejdsudvalg for perioden 2020-2021
10. Udpegning af sekretariat for perioden 2020-2021
11. Eventuelt

Deltagere

Anders Bondo Christensen, DLF

Dorte Lange, DLF

Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundet

Camilla Gregersen, DM

Uffe Rostrup, FSL

Monica Lendal Jørgensen, FSL

Thomas Kepler, GL, deltog fra kl. 12 til dagsordenens punkt 2.

Morten Bay, Uddannelsesforbundet, deltog fra kl. 12 til dagsordenens punkt 2.

Elisa Rimpler, BUPL, forlod mødet kl. 13.30 efter første del af temadrøftelsen.

Afbud

Tommy Dalegaard Madsen, DM

Fra organisationernes sekretariater deltog

Rasmus Møller fra DUS' sekretariat

Under dagsordenens punkt 1 og 2 deltog i øvrigt

Susanne Gerner Nielsen, direktør for BUPL, deltog under dagsordenens punkt 1 og første oplæg under temadrøftelsen.

Marianne Brinch-Fischer, direktør for GL

Gitte Grønnemose Butler, uddannelseschef i GL

Bo Holmsgaard, sekretariatschef for DLF

Punkt 1 Samarbejde med undervisningsministeriet efter folketingsvalget

Vedlagt

Bilag 1: Retfærdig retning for Danmark - Politisk forståelse mellem Socialdemokratiet, Radikale Venstre, SF og Enhedslisten

Sammenfatning

Departementschef i Undervisningsministeriet Søren Hartman Hede giver et oplæg om samarbejdet med underviserorganisationerne.

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at forretningsudvalget tager oplægget fra Undervisningsministeriets departementschef til efterretning
- at forretningsudvalget drøfter samarbejdet med undervisningsministeriet samt de nye muligheder efter regeringsskifte og udpegningen af ny undervisningsminister

Sagsfremstilling

Departementschef Søren Hartman Hede er inviteret til at deltage i dagsordenpunktet med et kort oplæg om hans tanker ift. samarbejdet mellem ministeriet og underviserorganisationerne, herunder særligt, hvordan samarbejdet på det internationale område og ikke mindst i forhold til EU kan styrkes.

Der lægges derudover op til, at forretningsudvalget drøfter det nye politiske landskab efter regeringsskiftet.

Bagrund

Der blev afholdt folketingsvalg den 5. juni 2019. Valget medførte en fremgang hos særligt Radikale Venstre og SF i rød blok, samt Venstre og Konservative i blå. Modsat havde Dansk folkeparti en markant tilbagegang.

Efter valget har Socialdemokratiet dannet regering. Der blev forud for regeringsdannelsen udarbejdet et politisk forståelsespapir med Radikale Venstre, SF og Enhedslisten (jf. bilag 1).

BESLUTNING

Forretningsudvalget tog oplægget v. departementschef Søren Hartman Hede til efterretning.

Forretningsudvalget drøftede indholdet i oplægget. Dele af indholdet i drøftelsen indgik i udformningen af indsatsområderne for DUS i de kommende to år under dagsordenens punkt 6.

Punkt 2 Temamøde

Vedlagt

Bilag 1: Jørn Skovsgaards præsentation fra DUS-mødet den 18. september 2019

Bilag 2: Jan Nørgaards præsentation fra DUS-mødet den 18. september 2019

Sammenfatning

Forretningsudvalget afholder som en del af internatet en temadrøftelse.

Temadrøftelsen vil blive indledt med oplæg af:

- Jørn Skovsgaard, uafhængig konsulent, forhenværende formand for OECD's projekt 'Education 2030 – The Future for Education and Skills' samt mangeårigt medlem af OECD's Education Policy Committee og Center for Educational Research and Innovation.

Jørn orienterede om udviklingen i OECD's uddannelsespolitiske engagement, det dannelsessyn, der ligger bag bl.a. OECD's 2030-mål, og hvordan det påvirker den danske debat om skole og dannelse.

- Jan Nørgaard, ledelsesforfatter og organisationsstrateg i ledelseshuset Cairos

Jans oplæg omhandlede, hvordan man med blandt andet en revitalisering af professionsværdierne kan genopbygge og reformeret den offentlige sektor.

BESLUTNING

Forretningsudvalget tog oplæggene til efterretning.

Forretningsudvalget drøftede perspektiverne i de to oplæg. Dele af drøftelserne blev inddraget i formuleringen af indsatsområderne for de kommende to år under dagsordenens punkt 6.

Punkt 3 Meddelelser

Vedlagt

Bilag 1: Referat af møde i DUS' arbejdsgruppe vedr. arbejdsmiljø den 27. maj 2019

Der var ikke meddelelser på mødet ud over det udsendte referat.

Punkt 4 National conference efter ISTP 2019

Vedlagt

Bilag 1: Program for konferencen 'Sammen om ledelse'

Bilag 2: Invitation til konferencen

Sammenfatning

Forretningsudvalget orienteres om status for den nationale conference efter ISTP 2019, der afholdes den 4. oktober 2019.

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at orienteringen om den nationale conference tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Undervisningsministeriet og DUS har aftalt et fortsat samarbejde med udgangspunkt i de årlige International Summit of the Teaching Profession (ISTP). De to parter har således også for 2019 vedtaget, at *"Undervisningsministeriet og Danske Underviserorganisationers Samråd vil konkret arrangere en fælles national konference i efteråret 2019, som sætter fokus på udvalgte temaer og indsigter fra dette års ISTP-konference."*

Den nationale konference i 2019 afholdes på Lærers dag. Da Lærers Dag den 5. oktober i år falder en lørdag, afvikles konferencen fredag den 4. oktober 2019 fra kl. 10–14. Efter ønske fra undervisningsministeren er konferencen flyttet til Fællessalen på Christiansborg (jf. bilag 2).

Indholdet i konferencen

Konferencen skal bringe politiske beslutningstagere, underviserorganisationer, forskere og andre interessenter sammen om den nyeste internationale og nationale viden om udvikling af underviserprofessionen. Konferencen skal således bidrage til at skabe fælles forståelse for udviklingen af underviserprofessionen i Danmark og sætte dagsordenen for det videre samarbejde herom.

DUS' forretningsudvalg foreslog på mødet den 28. februar 2019, at konferencen tager udgangspunkt i ISTP 2019-temaet "Leading Together" med fokus på ledelse af fagprofessionelle og de fagprofessionelles egen ledelse. Det forslag er imødekommet af Undervisningsministeriet. Konferencen afvikles således under overskriften 'Sammen om ledelse'.

DUS' forretningsudvalg har derudover ønsket en mere involverede konferenceform. Arbejdsgruppen bag konferencen har i dialog med ministeriet tilpasset formen med det afsat. (jf. bilag 1). Konferencen vil således være dialogbaseret, og der vil være en ligelig fordeling af tiden mellem eksterne oplæg til inspiration og dialog blandt deltagerne (jf. bilag 1). Den finske uddannelsesforsker Pasi Sahlberg holder det indledende internationale oplæg. Det andet oplæg skal oversætte de internationale perspektiver til en dansk kontekst, og afholdes af Lise Tingleff Nielsen, områdechef i EVA.

Til orientering tages der forbehold for ændringer i programmet frem til konferencens afholdelse.

Invitation af deltagere til konferencen

Invitationen og det endelige program for konferencen er udsendt til DUS-organisationerne via deres medlemmer i arbejdsgruppen bag konferencen. Da der er et mere begrænset antal pladser til rådighed i år, har DUS-organisationerne hver især fået tildelt et antal pladser til konferencen, de kan råde over

Arbejdsudvalget har af hensyn til tidsfristen vedtaget følgende fordeling af pladserne på konferencen.

Undervisningsministeriet:	20 pladser
Danmarks Lærerforening:	20 pladser
Gymnasieskolernes Lærerforening:	14 pladser
Uddannelsesforbundet:	12 pladser
BUPL:	12 pladser
Frie Skolers Lærerforening:	10 pladser
Dansk Magisterforening:	2 pladser

Undervisningsministeriet inviterer bl.a. repræsentanter for udvalgte kontorer i ministeriet samt centrale interessenter som Folketingets Uddannelses- og Forskningsudvalg, KL m.fl. DUS-organisationerne skal imidlertid hver især invitere egne deltagere, interessenter, ønskede forskere mv. til deres tildelte pladser.

Invitationen af interessenter til konferencen er drøftet i arbejdsgruppen. Der foregår imidlertid ikke en fælles invitation af deltagere ud over de pladser, der er fordelt ovenfor.

Videre proces

Forretningsudvalget evaluerer konferencen på et kommende møde.

BESLUTNING

Forretningsudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sekretariatet opfordrede organisationerne til at gøre en ekstra indsats ift. at sikre, at deres tildelte pladser til konferencen også blev fyldt op på dagen.

Punkt 5 Evaluering af EI's 8. verdenskongres

Vedlagt

Ingen bilag.

Sammenfatning

Education International (EI) holdt sin 8. verdenskongres i Bangkok den 21.-26. juli 2019.

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at forretningsudvalget evaluerer de politiske resultater/resolutioner fra kongressen
- at forretningsudvalget drøfter de danske input under kongressen
- at forretningsudvalget drøfter en evt. fælles udmelding fra DUS ift. resolutionen om "Professional Teaching Standards"
- at forretningsudvalget evaluerer samarbejdet mellem DUS-organisationerne på kongressen samt de fælles forberedelser
- at forretningsudvalget drøfter, om verdenskongressen giver anledning til yderligere drøftelser/indsatser i regi af DUS.

Sagsfremstilling

EI's ottende verdenskongres blev afholdt den 21.-26. juli 2019 i Bangkok. Kongressens hovedtema var "*Educators and their unions taking a lead*" med følgende tre undertemaer "*Promoting democracy, human and trade union rights*", "*Advancing the profession*" og "*Ensuring free quality education for all*."

Bortset fra Frie Skolers Lærerforening deltog alle DUS-organisationerne i verdenskongressen. Der lægges derfor op til en samlet evaluering af kongressen, vedtagelser og resolutioner med interesse for DUS-organisationerne samt den fælles forberedelse af kongresdeltagelsen.

Verdenskongressen bestod dels af de formelle drøftelser i plenum, dels en række forskellige 'break out-sessions' samt forskellige møder, der blev afholdt undervejs.

De resolutioner mm., der blev vedtaget på kongressen, kan desværre endnu ikke ses på EI's hjemmeside. Forslagene til resolutionerne findes imidlertid fortsat her ([LINK](#)). På EI's hjemmeside kan man også se videoer af en række af de taler, der blev holdt på kongressen ([LINK](#)).

Udvalgte fokuspunkter ift. kongressen er umiddelbart de nedenstående.

Global Respons

Verdenskongressen vedtog, at EI skal fortsætte sit arbejde med at bremse privatiseringen af uddannelsessektoren. Næstformand for DLF, Dorte Lange, holdt oplæg i en ”break out session” om emnet og afviklede sammen med Steffen Handal, formand for Uddannelsesforbundet i Norge, et arrangement i ”Educators Lounge”, hvor de drøftede problemstillinger med privatisering af uddannelser i et nationalt, nordisk og europæisk perspektiv.

Drøftelserne på kongressen fokuserede på privatiseringens konsekvenser i form af kvalitetssænkning som følge af standardisering, afprofessionalisering af underviserarbejdet og øget ydre styring. Problemerne om styring giver sig globalt bl.a. udtryk i begrænsninger af den akademiske frihed i uddannelsesforskningen og i underviseres didaktiske råderum. Flere berettede om begrænsninger af ytringsfrihed. Ligeledes var der fra flere lande opmærksomhed på de udfordringer, der kan være med fondsf finansiering i uddannelsessektoren.

Undervisning for flygtninge- og migrantbørn

Forholdene for flygtninge- og migrantbørn fyldte meget på verdenskongressen. De udfordringer, som man har i Danmark med særlov på området, kan i vid udstrækning paralleliseres til problemstillinger andre steder i verden.

Early Childhood Education

Kongressen vedtog enstemmigt en resolution, som BUPL havde fremsat sammen med fem andre organisationer. Resolutionen forpligter EI til at arbejde for tilbud af høj pædagogisk kvalitet for alle 0-6 årige børn i verden. Resolutionen slår fast, at barndommen har en værdi i sig selv.

Professionelle standarder

Begrebet ”professionelle standarder for undervisning” blev grundigt drøftet på kongressen. En række organisationer plæderede for, at professionelle standarder er et nødvendigt værn for at sikre krav om formel uddannelse og rimelige rammer om undervisningen.

Der var fremlagt en resolution, der lagde op til, at EI og de enkelte organisationer nationalt skulle fremme arbejdet med et rammeværk om ’professional teaching standards’, som er udarbejdet af EI i samarbejde med UNESCO. Det er lykkedes på kongressen at få ændret resolutionen, således at det nu er en *mulighed* at anvende rammeværket og ikke længere en forpligtelse.

Der tages efterfølgende initiativ fra ETUCE's ledelse til en debat ind i EI, da det især er nordiske og europæiske lande, der har forbehold for ideen om professionelle standarder.

Taking the lead

Et gennemgående tema på kongressen blev organisationernes forpligtigelse til at tage ansvar og lederskab og fremme kvalitet i uddannelse, fagforeningsrettigheder og demokrati og generelle samfundsmæssige udfordringer.

F.eks. fyldte klimakampen fyldte meget i præsident Susan Hopgoods indledende tale, og der var opfordring til, at organisationerne i deres rolle som fagforeninger for undervisere påtager sig at indgå i den kamp, hvor eleverne har markeret sig. Anti-diskrimination blev også flittigt drøftet.

Organisationerne har forskellige betingelser for arbejdet med at få indflydelse og tage lederskab i de forskellige samfund rundt om i verden. I den danske og nordiske model har man således andre forudsætninger end andre steder, hvor man arbejder mere kampagnebaseret.

Strukturdebatten i EI

EI har over de seneste fire år arbejdet med at gøre organisationens struktur mere gennemsigtig og demokratisk. Der er sket enkelte forbedringer. F.eks. har vicepræsidenterne, som er valgt fra hver af EIs regioner, fået en større forpligtelse til at følge arbejdet i den pågældende region. Der var tidligere ikke en automatik i dette, hvorfor der ikke har været så meget politisk samarbejde mellem EI og dets regioner. I stedet har der været et sekretariatsmæssigt samarbejde, hvor regionernes sekretariater er i et ansættelsesforhold under EI.

Der var en proces op til færdiggørelsen af de vedtagelsesforslag, som EI lagde frem, hvor de danske organisationer spillede en aktiv rolle i at forhindre forringelser i ansvarsfordelingen mellem EI og regionerne. Forringelserne ville have betydet en mindre selvstændig rolle for den europæiske region (ETUCE) mht. politisk og økonomisk råderum.

DUS' organisationernes forberedelse af kongressen

Deltagerorganisationerne fra DUS har inden kongressen koordineret deltagelsen igennem DLI. Derudover blev der inden kongressen afholdt et fælles koordineringsmøde for organisationerne. EI's verdenskongres har også været på dagsordenen for DUS' forretningsudvalgsmøde den 29. april 2019.

Der blev ikke behov for at holde egentlige fællesmøder for DUS-organisationerne under kongressen. Størstedelen af organisationerne mødtes dog til de møder, der blev holdt i NLS.

Videre proces

Evalueringen af den fælles forberedelse mv. vil indgå i forberedelsen af kommende EI-verdenskongresser.

BESLUTNING

Der var i forretningsudvalget en generel tilfredshed med afviklingen og indholdet i EI's verdenskongres.

Forretningsudvalget var ligeledes tilfreds med rammerne for de fælles forberedelser af deltagelsen i kongressen. Det blev dog understreget, at DUS-organisationerne forventes at orientere hinanden forud, hvis man på kommende kongresser stiller eller er medstiller af forslag mv.

Der var i forretningsudvalget en opmærksomhed på, om processen med opdeling i hhv. 'friendly' eller 'unfriendly' ændringsforslag kunne forbedres. Forretningsudvalget opfordrede til, at de formelle rammer for processen bliver undersøgt. På den baggrund vil man overveje, om der skal rettes henvendelse til EI.

Dorte Lange, DLF, orienterede om, at man vil tage resolutionen om professionelle standarder op i den europæiske lærerorganisation ETUCE, da det især var nordiske og europæiske lande, der har forbehold for ideen om professionelle standarder.

Danmarks Lærerforeningen orienterede om, at man forventer at arbejde videre med problematikken om undervisning af migranter og flygtninge samt kommercialisering af uddannelse. Begge dele var emner, der blev berørt på verdenskongressen.

Punkt 6 Indsatsområder for DUS 2020-2021

Vedlagt

Ingen bilag.

Sammenfatning

DUS' forretningsudvalg fastlægger på deres internatmøder de overordnede indsatsområder, samrådet vil prioritere i de kommende to år.

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at forretningsudvalget vedtager de overordnede indsatsområder for DUS for perioden 2020-2021.

Sagsfremstilling

DUS forretningsudvalg fastlægger på deres internatmøder normalt de overordnede indsatsområder, samrådet vil prioritere i de kommende to år.

Arbejdsudvalget opfordrer til, at organisationerne forud for mødet hver især udpeger de indsatsområder, man gerne ser DUS sætte fokus på for perioden 2020-2021. På selve forretningsudvalgsmødet vi Uffe Rostrup, FSL, være tovholder på drøftelsen.

De tidligere indsatsområder for 2018-2019

Forretningsudvalget fastlagde seneste på internatmødet den 21.-22. september 2017 følgende indsatsområder for perioden 2018-2019:

- Styringsdagsorden og det fagprofessionelles råderum
- Nedskæringer
- Dannelse

Forretningsudvalget besluttede på internatmødet den 21.-22. september 2017, at sekretariatet ikke længere udarbejder en beretning til brug for internatmøderne. For overblikkets skyld oplistes der derfor herunder nogle af de indsatser i DUS, der relaterer sig til de opstillede indsatsområder for den indeværende periode 2018-2019.

- DUS afholdt et fælles arrangement på Folkemødet 2018 om styringsdagsorden og de fagprofessionelles råderum. Emnet har ligeledes været omdrejningspunktet for flere af de bilaterale samarbejder mellem organisationerne på Folkemødet i 2019.
- DUS afholdt en national konference som opfølgning på ISTP 2018 under overskriften 'Professionel trivsels betydning for kvalitet i undervisningen'. Konferencen blev afholdt i samarbejde med Undervisningsministeriet.

Der afholdes den 4. oktober en national konference med afsæt i ISTP 2019 med afsæt i temaet 'Leading Together' (tema fra ISTP 2019).

- Forretningsudvalget vedtog den 6. juni 2018, at man på grund af bl.a. arbejdet med OK18 ikke ville udarbejde fælles kampagner op mod finanslovsforhandlinger og økonomiaftale i 2018. DUS udarbejdede i maj 2019 imidlertid en fælles video til sociale medier, der i anledning af folketingsvalget satte fokus på besparelser på uddannelse.

- DUS udarbejdede et fælles papir med samrådets holdning til placeringen af 10.-klasse. Papiret er sendt til medlemmerne af den ekspertgruppe, der er nedsat til at se på 10. klasse. Det forventes fortsat at der arrangeres et møde mellem ekspertgruppen og DUS. Planlægningen har dog afventet udfaldet – og effekterne af – folketingsvalget.
- DUS afholdt et fælles temamøde med LO og DA den 26. oktober 2018 med overskriften 'Hvordan sikrer man et mere balanceret uddannelsesvalg.
- DUS udarbejdede to kronikker om hhv. ledelse og de fagprofessionelles råderum samt dannelse. Det lykkedes dog ikke at få kronikkerne optaget i dagbladene.

Videre proces

Arbejdsudvalget drøfter på kommende møder, hvordan DUS kan arbejde med de valgte indsatsområder for den kommende periode.

BESLUTNING

Forretningsudvalget vedtog følgende indsatsområder for DUS i perioden 2020-2021:

- 'Børn og unges trivsel', med de underliggende temaer
 - Strukturelle udfordringer
 - Undervisningens betydning
- 'Lærernes professionalisme' med de underliggende temaer
 - Tillid til professionen
 - Self-efficacy

Forretningsudvalget besluttede, at indsatsområderne tages op igen på næst kommende møde med henblik på at konkretisere indhold og forventninger til det videre arbejde baggrund af et oplæg fra arbejdsudvalget.

Forretningsudvalget drøftede bl.a. dannelse, digitalisering, overgange i et sammenhængende uddannelsessystem demokrati, klima, styring, undervisning af flygtninge og indvandrere, forskning ift. professionsuddannelserne og 10.klasse i forbindelse med udpegningen af indsatsområderne. Forretningsudvalget opfordrede til, at organisationerne orienterer i DUS, når man selv arbejder med større temaer og indsatser inden for disse emner og andre.

Punkt 7 DUS-samarbejdets organisering 2020-2021

Vedlagt

Bilag 1: DUS' forretningsorden.

Bilag 2: DUS' vedtægter.

Sammenfatning

Der lægges op til en drøftelse af, om der på baggrund af perioden siden sidste internatmøde er grund til at overveje ændringer i samarbejdet i DUS og samrådets organisering.

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at forretningsudvalget drøfter samarbejdet i DUS og samrådets organisering.

Sagsfremstilling

Jf. vedtægternes § 1 er DUS' formål at sikre de tilsluttede underviserorganisationer størst mulig indflydelse på de faglige og pædagogiske forhold, som samrådet beslutter sig til at samarbejde om.

Organisatorisk består samrådet i dag af:

- Forretningsudvalget
- Arbejdsudvalget
- DUS' arbejdsgrupper:
 - DUS' arbejdsgruppe vedr. arbejdsmiljø,
 - DUS' arbejdsgruppe vedr. internationale forhold (DLi)

Hertil kommer det valgfri samarbejde om psykisk arbejdsmiljø, psykisk rådgivning og arbejdsskadesager.

Forretningsudvalgets drøftelser om organiseringen på internatmødet i 2017

Forretningsudvalget drøftede senest organiseringen i samrådet på internatmødet den 21.-22. september 2017. I den sammenhæng understregede forretningsudvalget, at der ligger en fælles forpligtigelse hos hver organisation, når DUS sætter fælles initiativer i gang.

Forretningsudvalget har derudover også siden internatet i 2017 drøftet, hvordan man kan lette samarbejdet om konkrete initiativer fra DUS. Eksempler på initiativer det seneste år er udarbejdelsen af to kronikker om hhv. ledelse og dannelse (der desværre ikke blev optaget af dagbladene), et fælles papir om DUS' holdning til 10. klasse samt en kort video til sociale medier om uddannelse i regi af folketingsvalget.

Det blev på internatmødet i 2017 ligeledes bemærket, at der kan være lang tid mellem møderne i forretningsudvalget. Sekretariatet blev derfor opfordret til, at det i sagsfremstillingerne til møderne gøres tydeligere, hvad der foreslås som næste skridt i en given sag.

Videre proces

Arbejdsudvalget og sekretariatet følger op på drøftelsen.

BESLUTNING

Forretningsudvalget drøftede samarbejdets organisering.

Forretningsudvalget vedtog enstemmigt en ændring af forretningsordenens § 1 om organisationernes repræsentation i DUS. Fremover er det således op til organisationerne selv, hvem de lader sig repræsentere ved ud over egen formand. Jf. den konkrete ændring nedenfor:

” Formændene for samtlige de organisationer, der er tilsluttet samrådet, indtræder i forretningsudvalget.

Hver organisation kan lade sig repræsentere i forretningsudvalget med *yderligere én repræsentant op til 2 repræsentanter*. Såfremt en organisation vælger at lade sig repræsentere af 2 repræsentanter, skal de dække forskellige undervisningsområder inden for organisationen. Dog kan organisationen ikke lade sig repræsentere via lederrepræsentanter.

Hver organisation kan desuden udpege en suppleant.”

Forretningsudvalget bemærkede derudover, at man fortsat kan gøre samarbejdet mellem organisationerne om konkrete kronikker, udspil mm. bedre. Det vil dermed være et løbende opmærksomhedspunkt.

Ift. møderne i DUS opfordrede forretningsudvalget til, at organisationerne sætter punkter på dagsordenen, når de har udfordringer, ønsker til indsatser eller orienteringer med interesse for de øvrige organisationer. Sekretariatet angiver fremover i forbindelse med udsendelse af mødereferater en frist for indsendelse af punkter til dagsordenen til det kommende møde.

Forretningsudvalget bemærkede ligeledes, at organisationerne er velkomne til at indsende skriftlige meddelelser, der kan medtages under det faste punkt 'meddelelser'. De skriftlige meddelelser indsendes ligeledes til sekretariatet.

Punkt 8 Valg af formand for perioden 1/1 2020 til 31/12 2021

Vedlagt

Ingen bilag.

Sammenfatning

Forretningsudvalget skal vælge en formand for samrådet for de kommende to år.

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at Anders Bondo Christensen, DLF, genvælges som formand for DUS for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2021.

Sagsfremstilling

Jf. forretningsordenens § 2 vælger forretningsudvalget en formand for DUS for en toårig periode. Formandsposten har indtil nu været varetaget af formanden for Danmarks Lærerforening.

Jf. DUS' forretningsorden leder formanden samrådets arbejde og kan træffe afgørelse i rene ekspeditionssager, som fremkommer mellem forretningsudvalgsmøderne. Formanden har derudover ansvaret for samrådets sekretariatsfunktion.

Formanden indgår automatisk i DUS' arbejdsudvalg.

Videre proces

Den valgte formand tiltræder formelt pr. 1. januar 2020.

Forretningsudvalget vælger igen en formand i efteråret 2021 for perioden 2022-2023.

BESLUTNING

Forretningsudvalget tiltrådte arbejdsudvalgets indstilling. Anders Bondo Christensen, DLF, blev dermed udpeget som formand for DUS i perioden 1. januar 2020 til 31. december 2021.

Punkt 9 Valg af arbejdsudvalg for perioden 1/1 2020 til 31/12 2021

Vedlagt

Ingen bilag.

Sammenfatning

Forretningsudvalget skal vælge et arbejdsudvalg for samrådet for de kommende to år.

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at Uffe Rostrup (FSL), Hanne Pontoppidan (Uddannelsesforbundet) og Thomas Kepler (GL) sammen med formanden udgør DUS' arbejdsudvalg for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2021.

Sagsfremstilling

Jf. forretningsordenens § 2 vælger forretningsudvalget blandt sine medlemmerne 3 personer, som sammen med formanden udgør et arbejdsudvalg. Valgene gælder for en periode på 2 år.

Arbejdsudvalget forbereder forretningsudvalgets møder. Arbejdsudvalget kan derudover træffe beslutning i sager, hvor behandlingen ikke kan afvente det næste ordinære forretningsudvalgsmøde. Ved formandens forfald ledes forretningsudvalgets møder af ét af de øvrige medlemmer af arbejdsudvalget.

Videre proces

Det ny arbejdsudvalg tiltræder formelt pr. 1. januar 2020.

Forretningsudvalget vælger igen et arbejdsudvalg i efteråret 2021 for perioden 2022-2023.

BESLUTNING

Forretningsudvalget tiltrådte arbejdsudvalgets indstilling. Arbejdsudvalget udgøres dermed for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2021 af DUS' formand, Uffe Rostrup, FSL, Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundet, og Thomas Kepler, GL.

Punkt 10 Udpegning af sekretariat for perioden 1/1 2020 til 31/12 2021

Vedlagt

Ingen bilag.

Sammenfatning

Forretningsudvalget skal vedtage, hvilken af de tilknyttede organisationer der skal varetage sekretariatsfunktionen for DUS for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2022.

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at Danmarks Lærerforening varetager sekretariatsfunktionen for DUS for perioden 1. januar 2020 til 31. december 2021.

Sagsfremstilling

Jf. vedtægternes § 7 varetages sekretariatsfunktionen for DUS af en af de tilsluttede organisationer. DUS' formand er ansvarlig for sekretariatet.

Der er tradition for, at forretningsudvalget på internatmøderne bekræfter, hvilken organisation der skal varetage funktionen.

Sekretariatsfunktionen har hidtil været varetaget af Danmarks Lærerforening.

BESLUTNING

Forretningsudvalget tiltrådte arbejdsudvalgets indstilling. DUS's sekretariatsfunktion varetages dermed fra 1. januar 2020 til 31. december 2021 af Danmarks Lærerforening.

Punkt 11 Eventuelt

Morten Bay, Uddannelsesforbundet, orienterede under eventuelt om, at sagen om frokostpausen er blevet udsat til januar 2020. Sagen berører enten direkte eller indirekte de øvrige organisationer i DUS.

BILAG

Møde i DUS' forretningsudvalg

PUNKT 1

Retfærdig retning for Danmark

Folketingsvalget 2019 har givet Danmark en historisk mulighed for at sætte en ny politisk retning.

Vi skal gå forrest i kampen mod klimakrisen. Danmark skal markant hæve ambitionerne for klima, miljø og natur og påtage sig det internationale lederskab for den grønne omstilling. Folketinget kan blive det grønneste parlament i verden, der ikke kun gør noget, men som gør det, der skal til for at leve op til Paris-aftalen.

Vi skal styrke vores velfærd igen. Så Danmark bliver verdens bedste land at være barn i, så der bliver mere tid til omsorg i sundhedsvæsenet, og så alle kan se frem til en tryk og værdig alderdom. Velfærd giver lige muligheder og frihed til forskellighed.

Vi skal bekæmpe den stigende ulighed. Så vi igen begynder at styrke den samfundsmodel, der har gjort Danmark til et af de mest tillidsfulde og trygge lande i verden. Hverken fattigdom eller grådighed hører hjemme i vores land, og vi har muligheden for at tage et opgør med begge dele.

Vi skal tage et opgør med centraliseringen af Danmark. Så der er udvikling, muligheder, arbejdspladser og velfærd i hele landet. Det har en værdi i sig selv, at beslutninger træffes tæt på dem, det vedrører. Danmark er for lille til store forskelle.

Vi skal satse på uddannelse. Så vores unge kan udfolde og udfordre sig så meget, som de kan – og så hver ny generation går en bedre fremtid i møde end den forrige. I et velfærdssamfund som det danske skal det ikke være ens baggrund, der afgør, hvilke muligheder man har i livet.

Vi skal fremme integrationen. Så vi kan leve sammen, selvom vi er forskellige. Med respekt for hinanden og de demokratiske spilleregler vi bygger vores samfund på. I Danmark er alle frie og ligeværdige.

Vi skal løfte et ansvar for verden. Så Danmark er et land, der hjælper mennesker i nød. Som står vagt om de internationale konventioner, aktivt arbejder for FN's verdensmål og engageret indgår i forpligtende internationale fællesskaber. Danmark skal være et åbent land, hvor vi lever af vores udsyn til resten af verden.

Vi tror på, at politik betyder noget. At vi kan løse de reelle problemer i stedet for at føre symbolpolitik. Så vi sammen kan sætte en ny og progressiv retning for Danmark. Forventningerne er store. Ikke alt kan indfries på én gang, og forudsætningen er, at der føres en ansvarlig økonomisk politik, der sikrer gode rammevilkår for erhvervslivet. Vi har en unik mulighed for at gå i gang med at realisere de håb, vælgerne har til et nyt politisk flertal.

Det er på den baggrund, at partier, med et flertal af mandater i Folketinget, har peget på Mette Frederiksen (S) som kongelig undersøger med henblik på at danne en regering, der skal sikre en ny politisk retning for Danmark.

Som forudsætning for tilblivelsen af en sådan regering er Socialdemokratiet, Radikale Venstre, SF og Enhedslisten enige om ”en politisk forståelse”, der medfører, at en ny regering er forpligtet til at tage en række initiativer, der samlet set vil betyde en ny politisk retning for Danmark. Initiativerne skal udmøntes i løbet af regeringsperioden og gerne i et bredt samarbejde med Folketingets øvrige partier. En ny regering vil endvidere respektere alle gældende forlig.

En ny regering vil lade Danmark påtage sig et aktivt, forpligtende og engageret internationalt ansvar. Uagtet, at partierne bag den politiske forståelse ser forskelligt på Danmarks medlemskab af EU, er der enighed om, at Danmark som medlem af EU skal arbejde for, at den politik, der føres i EU, bliver langt mere progressiv end i dag. Det gælder særligt i forhold til at føre en mere ambitiøs klimapolitik og en styrket indsats mod skattely og skattespekulation. Danmark er en del af Schengen-samarbejdet. Det er et samarbejde, som en ny regering bakker op om, og fortsat ønsker at være en del af. Der er behov for en revision af Schengen-reglerne. Det skal afklares i forbindelse med en ny Europa-politisk aftale.

Danmark er også en del af Rigsfællesskabet. En ny regering ønsker et ligeværdigt, positivt og styrket partnerskab i Rigsfællesskabet baseret på tillid og gensidig respekt. I fællesskab med Grønland og Færøerne vil vi udvikle danske ansvarsområder.

Christiansborg, 25. juni 2019

Mette Frederiksen
Socialdemokratiet

Morten Østergaard
Radikale Venstre

Pia Olsen Dyhr
SF

Pernille Skipper
Enhedslisten

1. En grøn og bæredygtig fremtid

Verden og Danmark står i en klimakrise. Vi forbruger mere af jordens ressourcer, end den kan holde til, og det har konsekvenser. De sidste fire år er de varmeste år, der er målt på jorden. Vandstanden i verdenshavene stiger med rekordfart og vi har sat bundrekord for, hvor lidt havis der er tilbage på Arktis.

Vi står ikke alene i en klimakrise. Vi står også i en biodiversitetskrise og en krise for vores miljø og natur. Mere end 2.000 plante- og dyrearter alene i Danmark er i fare for at forsvinde. Og alt for mange danskere dør af eller bliver syge på grund af luftforurening.

Som verdenssamfund har vi klaret store udfordringer før, og det kan vi gøre igen. Men forudsætningen er, at vi begrænser temperaturstigningerne. Hvis det skal lykkes, har vi travlt.

Det er ikke kun det rigtige at gøre, det er også det mest økonomisk ansvarlige. I Danmark nyder vi godt af dygtige danske lønmodtagere og et fremsynet dansk erhvervsliv, som har taget chancer, er gået forrest og er parate til at gøre det igen – men det kræver politisk vilje.

Verdensmarkedet for grøn omstilling bliver kun større. For at nå målet om at begrænse temperaturstigningerne, skal verdenssamfundet de næste 11 år investere svimlende 90.000 mia. kr. i den grønne omstilling. Det er en unik mulighed for dansk erhvervsliv, som skal udnyttes. Danmark skal være kendt som et grønt iværksætterland.

En ny regering skal føre en bæredygtig politik, hvor Danmark igen tager lederskab for den grønne omstilling, hæver ambitionerne for klima, miljø og natur markant og som sikrer, at Danmark lever op til Paris-aftalen.

Det er den absolut vigtigste opgave, som verden står over for. En ny regering vil have den ambition at være blandt de regeringer i verden, der gør mest – både herhjemme og internationalt – for at modvirke klimaforandringerne og forringelserne af vores miljø og natur. For at nå de mål er der behov for en meget omfattende indsats i hele regeringsperioden, som samtidig skal ske på en social afbalanceret måde.

En ny regering vil:

- **Indføre bindende mål.** I det førstkommende folketingsår vil en ny regering fremlægge et forslag til en klimalov med bindende delmål og bindende langsigtede mål, indeholdende:
 - Et mål om reduktion af drivhusgasser i 2030 med 70 pct. i forhold til niveauet i 1990. Det er et meget ambitiøst mål, og det bliver særlig svært at nå den sidste del af målet fra 65 pct. til 70 pct. Det vil kræve virkemidler, vi endnu ikke kender og derfor en tæt involvering af Klimarådet og andre eksperter for at nå i mål.
 - At Klimarådet skal bistå en ny regering i at afgøre, hvilke reduktionsmål og virkemidler, der sikrer, at Danmark lever op til Paris-aftalens temperaturmål.
 - At der foretages en årlig opfølgning på, hvordan det går med målene, og denne opfølgning skal ske i sammenhæng med finanslovsprocessen.
- **Omstille transportsektoren.** Som led i en grøn mobilitetsplan er en lang række initiativer nødvendige for at sikre markant flere elbiler på vejene og den nødvendige omstilling af transportsektoren:
 - Et stop for salg af alle nye diesel- og benzinbiler fra 2030 og skærpede miljøzoner.

- Det undersøges, om Kommissionen for grøn omstilling af personbiler kan fremrykke sit arbejde, så den endelige rapportering ligger færdig før udgangen af 2020. Der skal hurtigst muligt derefter indgås en politisk aftale for at sikre tryghed for branchen og bilejerne samt ro om den grønne omstilling.
- En ny regering vil forhandle en aftale om infrastruktur, så klima- og miljøhensyn i langt højere grad indgår. Det kræver blandt andet investeringer i den kollektive transport og cyklisme.
- Igangsætte initiativer der skal sikre mere bæredygtig flytransport.
- **Sikre klimabidrag fra landbruget.** Et bindende reduktionsmål for landbruget skal forpligte erhvervet til at nedbringe udledningen af drivhusgasser. Landbrugsstøtten skal bruges aktivt som et redskab til at give landmænd incitament til at omstille til mere bæredygtig produktion og på den måde understøtte den grønne omstilling i erhvervet. En ny regering vil også tage initiativ til en jordreform, herunder udtagning af landbrugsjord til natur.
- **Vedtage en klimahandlingsplan.** Klimaloven skal umiddelbart efter følges af en klimahandlingsplan, der skal bidrage til at sikre, at de nationale reduktionsmål nås. Udover at beskrive, hvilke tiltag jf. ovenfor, der er nødvendige fra transportsektoren og landbruget skal handlingsplanen blandt andet også indeholde følgende elementer: 1) Energieffektiviseringer blandt andet med krav til energibesparelser i offentlige bygninger, 2) En national strategi for bæredygtigt byggeri, 3) En samlet strategi for elektrificeringer i transportsektoren, industrien og samfundet generelt, 4) Øge midlerne til grøn forskning og demonstrationsprogrammer, 5) Undersøgelse af muligheden for at Danmark sammen med Nordsølandene udarbejder en fælles strategi for markant at udbygge og udnytte havvindpotentialet, 6) afsøge muligheden for at Danmark senest i 2030 bygger den første energiø med minimum 10 GW tilkoblet, 7) Understøtte skovrejsning, 8) Klimatilpasning, herunder en stærkere koordination af indsatsen i forhold til kystsikring.
- **Bekæmpe plastikforurening og sikre bedre beskyttelse af drikkevand.** Højere afgifter på plastik samt en plastikhandlingsplan skal bidrage til at reducere plastikforbruget og sikre færre emballagetyper. For at mindske skadelige kemikalier i hverdagen genindføres afgiften på skadelige stoffer som PVC, ftalater og PVC-folier. Der gennemføres en kortlægning af udfordringerne i forhold til Danmarks grundvand som udgangspunkt for en samlet indsats, der skal sikre bedre beskyttelse af drikkevandet og nedbringe brugen af sprøjtegifte. Det skal blandt andet ske ved mere bynær skov samt ved at undersøge muligheden for at forbyde sprøjtning og gødskning i beskyttede naturområder (§3-arealer). Det skal sikres, at den målrettede regulering fungerer, så udledningen af kvælstof nedbringes mærkbart. Regeringen vil fremlægge en plan for implementering og efterlevelse af EU's vandrammedirektiv. Endvidere er det en prioritet at håndtere og rense de store generationsforureninger.
- **Tage ansvar for mere ambitiøse mål i EU og styrke det grønne diplomati.** EU startede som en kul- og stålunion. En ny dansk regering vil sætte det mål, at EU i fremtiden bliver en klimaunion. Det betyder blandt andet, at Danmark skal arbejde for at hæve EU's klimamål i 2030, at EU bliver klimaneutral i 2050 samt at EU's kommende budget har mere fokus på klima. Samtidig skal Danmark i selskab med andre ambitiøse lande skubbe på udbygningen af den vedvarende energi i EU, så EU bliver selvforsynende med energi. En ny regering vil også styrke det grønne diplomati og dermed øge Danmarks internationale engagement. En ny regering vil tage initiativ til en ny udviklingspolitisk strategi, hvor øget klimabistand står centralt.

- **Skabe større biodiversitet og mere skov.** Der er brug for mere urørt skov og flere sammenhængende naturområder, hvor naturen får plads til at udbrede sig på mere naturlige præmisser end i dag. En biodiversitetspakke skal give biodiversiteten bedre vilkår i Danmark. Planen skal indeholde klare målsætninger for, hvor meget af Danmarks areal, der skal disponeres til natur som naturzoner (inkl. urørt skov og nationalparker), samt konkrete initiativer, der skal sikre, at målsætningerne nås.
- **Styrke de grønne regnemodeller.** Hensynet til klima og den grønne omstilling skal integreres i Finansministeriets regnemodeller, og arbejdet med at udvikle grønnere regnemodeller skal sikres og udvides. Der indledes dialog med Danmarks Statistik om, hvordan arbejdet med et grønt nationalregnskab og BNP kan styrkes.
- **Hæve målene for økologi og styrke indsatsen mod madspild.** En ny regering vil hæve ambitionerne for mere økologi i Danmark, som udgangspunkt med det mål at fordoble det økologiske areal, eksporten af økologi og danskernes forbrug af økologi i 2030 samt tage initiativer, der mindsker madspild.
- **Inddragelse af interessenter.** Med det mål at kvalificere og forankre Danmarks grønne indsats vil en ny regering løbende inddrage interessenter i arbejdet, både uafhængige eksperter, folkelige bevægelser og interesseorganisationer. Det gælder f.eks. på forskellige områder som fremme af en strategi for cirkulær økonomi, omstilling til et mere energieffektivt samfund, klogere affaldssortering og omstilling af den offentlige sektors indkøb, så det i højere grad understøtter den grønne omstilling.

2. Danmark skal være verdens bedste land at være barn i

Takket være de stærke, forpligtende fællesskaber vi har bygget i Danmark, har hver ny generation kunne gå en bedre fremtid i møde end den forrige. Stadig flere har fået muligheder, som deres forældre ikke havde.

Bliver det også sådan for vores børn? Får de et bedre liv end os? Bliver fællesskabet stærkere for dem? På papiret er mulighederne der. Men ulige vilkår og betingelser i opvæksten findes stadig i vores samfund.

Gode vuggestuer, dagplejere og børnehaver spiller en helt afgørende rolle i forhold til kvaliteten af børns hverdag og relationer, deres tidlige læring og udvikling. Daginstitutionerne bidrager i høj grad til at modvirke negativ social arv blandt de børn, der kommer fra ressourcetsvage familier. Samtidig er de vigtige for integrationen af børn med anden etnisk baggrund.

Det samme er folkeskolen. Folkeskolen er fællesskabets skole, og den er fundamentet for at alle elever får kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere. Folkeskolen er afgørende for at forberede alle elever til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Folkeskolen – og vores velfærdsinstitutioner i øvrigt – skal også bidrage til at sikre, at børn med funktionsnedsættelser får gode udfoldelsesmuligheder.

I det hele taget er fri og lige adgang til uddannelse en grundpille i det danske velfærdssamfund. Det er ikke kun retfærdigt – det er også økonomisk klogt. En veluddannet befolkning, der til stadighed bliver dygtigere, er en forudsætning for, at danske virksomheder kan klare sig i en hårdere global konkurrence. Alligevel er der i de senere år gennemført årlige besparelser, hvilket har forringet kvaliteten af uddannelserne.

Som samfund oplever vi en stadig større psykisk sårbarhed blandt børn og unge. Det er et af det moderne samfunds største problemer – og derfor en af samfundets største opgaver. Ikke et eneste barn, ikke en eneste ung, skal stå alene med sine problemer.

En ny regering skal føre en børne-, unge-, skole- og uddannelsespolitik, der gør Danmark til verdens bedste land at være barn i, som satser på uddannelse, tager livtag med den stigende psykiske sårbarhed og har som erklæret mål at give alle børn lige muligheder i livet.

Et af de enkeltstående mest betydningsfulde forhold for vores børns muligheder her i livet er, om de er omgivet af dygtige og engagerede voksne. Og om der er nok voksne, så der er tid og plads til at se det enkelte barn. Det vil tage tid at uddanne og derpå ansætte mere pædagogisk personale og flere undervisere, men det er af afgørende betydning, at vi går i gang.

En ny regering vil:

- **Fremlægge en ambitiøs børneplan.** Målet skal være at forbedre forholdene for børn og personale i daginstitutioner gennem en langsigtet investeringsplan frem mod 2025, der sammentænker normeringer, uddannelse, kvalitet og ledelse og som indeholder, at der:
 - Indføres lovbundne minimumsnormeringer der implementeres i perioden frem mod 2025, således at de er fuldt indfasede i 2025. Det påbegyndes med kommuneaftalen for 2020.
 - Sikres uddannelse af mere pædagogisk personale.
 - Som følge af, at der indføres minimumsnormeringer, ansættes mere pædagogisk personale udover den forøgelse, der følger af det demografiske træk.

- **Bekæmpe børnefattigdom.** Uanset børns baggrund og deres forældres situation skal det sikres, at alle børn i Danmark vokser op under ordentlige forhold og med mulighed for at være en aktiv del af fællesskabet. En ny regering vil bekæmpe fattigdom, og vil derfor indføre en fattigdomsgrænse, så udviklingen kan følges. Blandt andet med henblik på at bekæmpe fattigdom nedsættes endvidere en ydelseskommision, som efter senest 12 måneder skal foreslå anbefalinger på ydelsesområdet. Anbefalingerne skal afhjælpe problemerne med børnefattigdom og understøtte, at flere kommer i beskæftigelse og at ydelsessystemet indrettes mere enkelt. Anbefalingerne skal også anviser en erstatning for kontanthjælpsloftet, således at det afskaffes, uden at det omvendt bliver muligt at modtage offentlige ydelser i ubegrænset omfang. Indtil kommissionen har fremlagt sine anbefalinger ydes en målrettet hjælp til de berørte børnefamilier. Der afsættes 250-300 mio. kr. årligt til et midlertidigt, kontant børnetilskud som indføres hurtigst muligt og målrettes børn fra 0-14 år i familier, der er omfattet af kontanthjælpsloftet eller integrationsydelsen. Det midlertidige, kontante tilskud udløber når et fremtidigt ydelsessystem træder i kraft. Såfremt midlerne udmøntes således, at børnetilskuddet udgør omkring 60 pct. af den nuværende børne- og ungeydelse vil det svare til, at en enlig mor med to børn på 2 og 4 år vil modtage et skattefrit beløb på cirka 1.700 kr. om måneden. Tilskuddet skal udbetales på månedlig basis og træde i kraft hurtigst muligt. Finansieringen findes på udisponerede reserver på finansloven for 2019. Den nærmere udmøntning af tilskuddet aftales mellem partierne. Udover det midlertidige børnetilskud sættes den tidligere regerings planlagte ændringer i kontanthjælpssystemet i bero indtil ydelseskommisionen har fremlagt sine anbefalinger. Derfor annulleres den vedtagne reduktion af integrationsydelsen pr. 1. januar 2020, hvilket også er indeholdt i den afsatte finansiering.
- **Styrke folkeskolen.** Der er brug for et tæt samarbejde om at sikre folkeskolen de nødvendige rammer og ressourcer, så lærerne kan give alle elever en undervisning af høj kvalitet. Derfor vil en ny regering aktivt bakke op om den aftale, som Danmarks Lærerforening og Kommunernes Landsforening har indgået om en "Ny Start". En ny regering ønsker blandt andet at afskaffe de nationale test i de mindste klasser og generelt nytænke anvendelsen af test, give bedre muligheder for senere skolestart, afskaffe uddannelsesparathedsvurderingen i 8. klasse samt styrke vejledningsindsatsen. En ny regering vil endvidere afsøge muligheden for at sætte de nationale test i bero indtil de er blevet mere retvisende for elevernes færdigheder.
- **Satse på uddannelse.** Med den førstkomende finanslov vil en ny regering foreslå at afskaffe omprioriteringsbidraget og dermed stoppe de årlige nedskæringer på uddannelse. I takt med at der kan anvises den nødvendige finansiering, vil en ny regering investere i uddannelse. Ved samtidig at sikre et tilstrækkeligt antal praktikpladser skal det bidrage til, at de op imod 50.000 unge, der i dag står uden uddannelse eller job, kommer i beskæftigelse eller i gang med en uddannelse. En ny regering vil også understøtte de unges muligheder for fleksibelt at tage en uddannelse ved at tage initiativ til en meritreform. Det er et mål for en ny regering, at skoler og ungdomsuddannelsers elevoptag bedre afspejler befolkningssammensætningen. Blandt andet derfor vil en ny regering undersøge muligheden for, at indføre et socialt taxameter på det statslige tilskud til fri- og privatskoler, som vil sikre, at flere skoler i Danmark påtager sig et større samfundsansvar.
- **Fremme børn og unges trivsel.** En national handlingsplan for mental sundhed og en gennemgang af særligt uddannelsessystemet skal identificere tiltag, der fremmer børn og unges trivsel og mindsker "præstationskulturen". Det skal blandt andet omfatte en vurdering af, om karakterer kan fylde mindre i uddannelsessystemet, om karakterskalaen skal ændres, om der skal indføres andre prøveformer samt færdiggøre den igangsatte evaluering af optagesystemet. En ny regering vil også afskaffe uddannelsesloftet.
- **Sikre uddannelser i hele landet.** Alle unge skal have gode uddannelsesmuligheder, uanset hvor i landet de bor. Derfor vil en ny regering udarbejde en plan med henblik på en bedre geografisk spredning af

velfærdsuddannelserne og adgang til ungdomsuddannelser i hele landet samt sikre at de lukningstruede VUC'ere kan fortsætte.

- **Styrke fremtidens løsninger.** Det er gennem vores uddannelser og forskningsinstitutioner, at vi skal få nye ideer og finde løsninger på de problemer, vores samfund står over for. Derfor skal vi styrke forskningen, værne om forskningsfriheden og sigte mod Barcelona-målet, så de offentlige investeringer i forskning er mindst en pct. af BNP.

3. Et styrket velfærdssamfund

Velfærdssamfundet har gjort Danmark til et af verdens rigeste og mest retfærdige lande. Velfærd giver lige muligheder og frihed til forskellighed.

Men flere steder er velfærden under pres. Det skyldes blandt andet, at velfærden har været underfinansieret i en årrække samt at regler og bureaukrati har fjernet tid fra kerneopgaverne. Det betyder, at medarbejderne mange steder løber stærkt, hvilket forringer kvaliteten og arbejdsvilkårene. Velfærd skabes i samspil mellem borgerne og de kvalificerede og motiverede medarbejdere – men betingelserne for at gøre det er blevet sværere.

Samtidig har Danmark undergået en centralisering, som har ført til færre velfærdstilbud udenfor de større byer. Det er med til at skævvride Danmark. Der er behov for muligheder og gode velfærdstilbud i hele landet.

En ny regering skal føre en velfærdspolitik, hvor pengene følger med, når der bliver flere børn og ældre, hvor velfærden gradvist udbygges, og hvor der skabes et mere sammenhængende Danmark.

Forventningerne til velfærden er med rette store, men det vil tage tid at sikre et løft af velfærden udover at dække det demografiske træk. Der vil løbende blive behov for at prioritere og tilvejebringe den nødvendige finansiering samt at sikre og uddanne flere medarbejdere, som er forudsætningen for at kunne gennemføre nye forbedringer.

Det skal ske ved, at der etableres en ”bund” under velfærden, så det demografiske træk dækkes. Samtidig vil en ny regering i forslag til finanslove samt politiske tiltag i øvrigt anwise, hvordan der kan ske et yderligere egentligt løft af velfærden.

En ny regering vil:

- **Øge værdigheden i ældreplejen.** Med det mål at give de ældre mest mulig selvbestemmelse og værdighed igangsættes et arbejde, der skal reducere unødvendige dokumentationskrav, kontrol og minuttyranni i ældreplejen og dermed frigøre tid til arbejdet med den enkelte ældre.
- **Investere i sundhed.** En ny regering vil invitere til forhandlinger om en sundhedsaftale med følgende prioriteter:
 - At regionerne videreføres, så der sikres et fortsat decentralt sundhedsvæsen med afgørende regional indflydelse og medbestemmelse.
 - At kvaliteten og forebyggelsen i sundhedsvæsenet styrkes og at forholdene for patienter, herunder vilkårene for fødende, forbedres.
 - At der uddannes og ansættes mere sundhedsfagligt personale, og at arbejdsforholdene forbedres, så der bliver mere tid til omsorg i sundhedsvæsenet. Samtidig skal det sikres, at medarbejdernes kompetencer udnyttes bedst muligt.
 - At der skabes en større sammenhæng og et bedre samarbejde mellem praktiserende læger, kommuner og regioner.
 - At der iværksættes en målrettet indsats for at sikre flere praktiserende læger i hele landet.

- At der nedsættes et behandlingsråd, der skal være med til at afdække uretfærdig forskelsbehandling af patientgrupper i sundhedsvæsenet og skabe et bedre grundlag for de politiske beslutninger om fremtidige investeringer i sundhedsvæsenet.
- At der tages initiativer med henblik på at skabe større lighed i sundhedsvæsenet.
- At der tages initiativer med henblik på at sikre at færre ryger, særligt at færre unge begynder at ryge. Som led heri hæves afgifterne på tobak.
- At der udarbejdes en status på kvalitetsfundsbyggerierne.
- **Løfte psykiatrien.** En ny regering vil invitere til forhandlinger med henblik på at indgå en aftale om en 10-års plan for psykiatrien med forpligtende mål om blandt andet at mindske antallet af genindlæggelser, nedbringe ventetiden og øge gennemsnitslevealderen for borgere med psykisk sygdom samt med følgende prioriteter:
 - Forebyggelse af psykisk sårbarhed.
 - En større forebyggende indsats og flere tværgående behandlingstilbud.
 - Flere sengepladser i psykiatrien.
 - En udvidelse af den eksisterende ordning for gratis psykologhjælp, så den omfatter 6-24-årige.
- **Forbedre mulighederne for mennesker med handicap.** Der skal være kvalitet og retssikkerhed i tilbuddene til mennesker med handicap og funktionsnedsættelser, og indsatsen skal være præget af en høj faglighed og den nødvendige specialisering. En ny regering vil i samarbejde med relevante aktører gennemføre en evaluering af den nuværende planlægning og organisering af handicapområdet med henblik på at styrke indsatsen, den nationale vidensdeling og sikre den mest hensigtsmæssige opgavefordeling mellem kommuner og regioner. En ny regering vil også tage initiativ til, at unge med et handicap eller en funktionsnedsættelse får bedre muligheder for at tage en uddannelse.
- **Hjælpe de mest udsatte og mennesker på kanten af samfundet.** En ny regering vil føre en aktiv og ambitiøs socialpolitik, og vil blandt andet fremlægge forslag, der:
 - Forbedrer indsatsen for og nedbringer antallet af hjemløse.
 - Mindsker egenbetalingen ved tandpleje – og helst gør det helt gratis – for de mest socialt udsatte.
 - Igangsætter et opgør med de kviklån, som fanger mennesker i uoverskuelig gæld.
 - Giver de mest udsatte stofmisbrugere et id-kort, der skal sikre dem mere hjælp og værdighed.
 - Præciserer forbuddet mod at etablere eller opholde sig i såkaldte utryghedsskabende lejre og politiets dertilhørende mulighed for at udstede et zoneforbud, så det tydeliggøres, at hensigten er at sætte ind over for personer, der har etableret sig i permanente lejre og ikke hjemløse, der er tvunget til at overnatte udendørs.

- Undersøger hvordan det mest hensigtsmæssigt kan sikres, at der ikke udtages profit på private daginstitutioner og sociale opholds- og anbringelsessteder for eksempel efter samme model, som i dag er gældende for fri- og privatskoler.
- **Sikre bedre ligestilling.** En ny regering ønsker et samfund, hvor mænd og kvinder har reelt lige muligheder. En ny regering vil blandt andet på baggrund af Straffelovsrådets anbefalinger hvad angår muligheden for at gennemføre en samtykkebaseret voldtægtsbestemmelse tage initiativ til lovgivning.

4. En ansvarlig og retfærdig økonomi

Opsvinget har taget fat i dansk økonomi. De seneste år har der været solid vækst både i BNP og beskæftigelsen. Beskæftigelsen er steget uafbrudt i mere end fem år og har nået et historisk højt niveau. Dansk erhvervsliv oplever stor fremgang, og hver måned skabes nye arbejdspladser.

Men der er også udfordringer.

Om få år vil der i Danmark mangle titusindvis af faglærte samtidig med, at ufaglærte job forsvinder. Alligevel er der gennemført årlige besparelser på uddannelse.

Den lave arbejdsløshed gør det sværere for virksomhederne at finde nye medarbejdere. Selvom arbejdsstyrken i de kommende år udvides med 90.000 personer som følge af de seneste 10-15 års reformer, så er der allerede nu mangel på arbejdskraft i visse brancher, som risikerer at blive endnu større. Der er også behov for at tiltrække flere medarbejdere på centrale velfærdsområder for at kunne dække det demografiske træk og løfte velfærden yderligere.

Samtidig har hvidvask, skattesnyd og massiv skattegæld svækket den danske samfundskontrakt. Uligheden har været stigende i Danmark. Den sociale mobilitet er faldet. Børnefattigdommen er steget. Indtægterne fra formuer koncentrerer sig på stadig færre hænder. Nye globale tech-giganter bidrager ikke i tilstrækkelig grad til fællesskabet. Når forskellene i vores samfund vokser sig for store, så bliver sammenhængskraften mindre.

Endelig er beskæftigelsen blandt flygtninge og familiesammenførte alt for lav.

En ny regering skal føre en økonomisk politik, der styrker beskæftigelsen og bekæmper fattigdom og ulighed, satser på uddannelse og opkvalificering og sikrer gode rammevilkår for dansk erhvervsliv. Det skal sikre, at der om fire år er skabt et større økonomisk råderum samtidig med, at uligheden er reduceret.

Forudsætningen for et stærkt velfærdssamfund er, at der føres en ansvarlig og retfærdig økonomisk politik. Den samlede balance i den økonomiske politik skal derfor være retfærdig og bidrage til at bekæmpe ulighed og fattigdom. De følgende initiativer sigter på at opnå netop denne balance. Danmark er en lille, åben økonomi og der vil derfor blive behov for løbende tilpasninger af den økonomiske politik.

En ny regering vil basere sin økonomiske politik på følgende forudsætninger: a) At der er balance på de offentlige finanser i 2025 og 2030, b) at Danmark overholder de internationale økonomiske forpligtelser og den deraf følgende danske lovgivning, c) at nye udgiftsdrivende forslag skal finansieres på de årlige finanslove eller som en del af de aftaler, der indgås, d) at initiativer, der måtte reducere beskæftigelsen, modsvares af andre – men ikke nødvendigvis samtidige – tiltag, der som minimum øger beskæftigelsen tilsvarende, e) at de økonomiske skel i samfundet ikke forøges, at skatten i toppen ikke sænkes samt at det sociale sikkerhedsnet ikke forringes.

En ny regering ønsker at dække det demografiske træk på velfærden, så pengene følger med i takt med, at der bliver flere børn og ældre. Herudover vil en ny regering sikre et velfærdsloft, der reelt løfter velfærdsniveauet i forhold til i dag. Det kræver finansiering. En ny regering vil derfor have som mål, at der tilvejebringes ny finansiering på op imod 10 mia. kr. i 2025 for at kunne nå målene om, at investere i børns opvækst, uddannelse og opkvalificering, bekæmpe fattigdom og reducere ulighed, samt sikre gode rammevilkår for dansk erhvervsliv.

For at levere et velfærdsloft kræver det også at beskæftigelsen øges, så både de offentlige institutioner og de private virksomheder kan rekruttere de medarbejdere, de har brug for. Derfor vil en ny regering have som mål at øge beskæftigelsen udover det, der allerede forventes.

Endvidere vil en ny regering gennemføre omprioriteringer indenfor det offentlige forbrug og målrettede skattestigninger, for eksempel at tilbagerulle lempelsen af bo- og gaveafgiften for virksomhedsarvinger.

En ny regering vil:

- **Give bedre muligheder for fuldtid, mindre sygefravær og frafald mv.** Flere deltidsansatte i den offentlige sektor, som ønsker at gå på fuldtid, bør have mulighed for det. Det skal afsøges, om der kan indføres en egentlig rettighed for offentligt ansatte på deltid til at gå på fuldtid. En nedbringelse af sygefraværet og en generel økonomisk politik, som muliggør, at der ansættes flere medarbejdere i den offentlige sektor, vil bidrage til et bedre arbejdsmiljø og mindre sygefravær. En analyse af frafaldet på erhvervs- og velfærdsuddannelserne kan identificere initiativer, der nedbringer frafaldet og dermed sikrer uddannelse af flere faglærte og velfærdsmedarbejdere.
- **Sikre at flere bidrager.** En målrettet beskæftigelses- og opkvalificeringsindsats kan bidrage til, at flere flygtninge og familiesammenførte kommer i arbejde. Flere af de 50.000 unge, der hverken er i uddannelse eller arbejde, skal i gang. En fleksibel tilbagetrækning kan give seniorer bedre mulighed for at blive på arbejdsmarkedet på nedsat tid, efter de har nået efterløns- og pensionsalderen. Den tidligere regering nedsatte en seniortænk tank, som skal afslutte arbejdet i efteråret 2019. En ny regering vil – blandt andet inspireret af seniortænk tankens forslag – præsentere forslag om, hvordan endnu flere ældre kan blive på arbejdsmarkedet. Det gælder både 60-64-årige, men særligt 65+årige, hvor relativt få deltager på arbejdsmarkedet. En ny regering vil derudover gennemføre aftalen om seniorpension.
- **Mere kvalificeret udenlandsk arbejdskraft.** Det skal sikre, at virksomheder eller velfærdsinstitutioner, der har en konkret mangel på arbejdskraft, på minimum faglært niveau, hurtigt og ubureaukratisk kan tiltrække kvalificeret udenlandsk arbejdskraft. En ny beskæftigelsesminister vil få bemyndigelse til at definere indenfor hvilke stillingsbetegnelser, der kan rekrutteres på baggrund af objektive kriterier for manglen på arbejdskraft. Forudsætningen skal være, at arbejdsgiverne lever op til danske løn- og ansættelsesvilkår og deres samfundsmæssige pligter for eksempel i form af at tage ansvar for uddannelse af lærlinge og elever. Arbejdsmarkedets parter skal i samarbejde komme med indstilling til en konkret model, som skal danne grundlag for politiske drøftelser. Efter et år evalueres det, om ordningen fungerer efter hensigten. Ved at oprette nye danske jobcentre i andre lande i Europa, og gennem et nyt samarbejde med erhvervslivet, hvor der åbnes for flere engelsksprogede studerende fra resten af Europa på de områder, hvor virksomhederne mangler medarbejdere, kan der tiltrækkes mere europæisk arbejdskraft. En ny regering vil søge at fastholde internationale studerende, som har taget deres uddannelse i Danmark og fjerne loftet over engelsksprogede uddannelser.
- **Opkvalificering af ufaglærte.** Gennem investeringer i forskning, uddannelse og opkvalificering kan produktiviteten og lønmodtagernes kompetencer øges.
- **Sikre gode og stabile rammevilkår for dansk erhvervsliv.** Det skal bidrage til at øge dansk eksport og fremme den danske konkurrenceevne. En ny regering vil føre en aktiv og grøn erhvervspolitik, som er bredt forankret i Folketinget, som fremmer udenlandske investeringer i Danmark, og som understøtter Danmarks styrkepositioner.
- **Forbedre arbejdsmiljøet og styrke indsatsen mod social dumping.** En ny regering vil for at forbedre arbejdsmiljøet afsætte flere permanente midler til Arbejdstilsynet og forhøje erstatningssummerne ved arbejdsskader. Derudover vil en ny regering sætte bredt ind i indsatsen mod social dumping, herunder fastholde en stærk fælles myndighedsindsats, gennemføre flere kontroller og skærpe straffene for brugen af illegal arbejdskraft.

- **Tage initiativ til en kritisk gennemgang af udvalgte reformer.** Det vil omfatte de store reformer, som de seneste år er gennemført på beskæftigelsesområdet, herunder førtidspensionsreformen. Målet skal være at rette op på de dele af reformerne, som desværre har medført, at mennesker er kommet i klemme i systemet.
- **Understøtte gode boligmuligheder i hele landet.** Afhængig af hvor man bor i Danmark, er der forskellige udfordringer, som en samlet boligpolitik skal tage sigte på at løse:
 - I de større byer har mange mennesker med almindelige lønninger ikke råd til at bo. For at imødegå det, er der blandt andet brug for et opgør med udenlandske kapitalfondes opkøb af billige lejeboliger, samt at kommunerne får mulighed for at stille betingede byggetilladelser, hvor op til en tredjedel af nye boliger skal være almene og opføres hurtigt.
 - I landdistrikterne oplever borgere og virksomheder, at deres muligheder for at optage realkreditlån afgøres af andre forhold, end det er tilfældet i andre dele af Danmark. En ny regering vil derfor igangsætte et arbejde, der skal undersøge problemet.
 - En ny regering vil vurdere om mulighederne for at opnå dispensation fra kravet om at nedbringe andelen af familieboliger i de mest udsatte boligområder, i konkrete tilfælde, kan udvides udenfor de største byer. Behandlingen af dispensationsansøgninger for de mest udsatte boligområder skal evalueres, så der fremadrettet sikres størst muligt fleksibilitet for kommuner og boligorganisationer til at tilrette udviklingsplaner efter lokale forhold.
- **Sikre demokratisk ejerskab af kritisk infrastruktur.** Kritisk infrastruktur er af vital interesse for samfundet og borgerne. Danmark har en mangeårig tradition for, at kritisk infrastruktur er ejet af fællesskabet. Det har fastholdt dansk ejerskab over infrastruktur samt en høj forsyningssikkerhed. Med henblik på at sikre fortsat demokratisk kontrol af kritisk infrastruktur vil en ny regering igangsætte et arbejde for at definere, hvor staten i dag ejer kritisk infrastruktur.

5. En udlændingepolitik, der fremmer integrationen

At løse flygtninge- og migrantkrisen kan kun ske i et internationalt, forpligtende samarbejde, hvor Danmark skal spille en aktiv rolle og til enhver tid respektere de internationale konventioner.

Historisk mange mennesker er på flugt. Men det nuværende asylsystem fungerer langt fra hverken retfærdigt eller hensigtsmæssigt. Det er blandt andet med til at understøtte en industri af menneskesmuglere, der udnytter andres ulykke, og hvor mange flygtninge udsættes for vold og overgreb eller mister livet på rejsen over Middelhavet.

Integrationen af mange af dem, der er kommet til Danmark, er gået godt. De har lært sproget, går på arbejde, er en aktiv del af lokalsamfundene og yder et væsentligt bidrag til vores samfund, som vi ikke kan være foruden.

Samtidig er der fortsat udfordringer med at få integrationen til at fungere alle steder. For mange indvandrere og flygtninge står uden for arbejdsmarkedet. Det gælder særligt kvinder, som er kommet til Danmark som voksne.

Vi lever også mere og mere opdelt i stedet for at leve sammen på kryds og tværs. Det skader vores tillid til hinanden, når børn med forskellige baggrunde ikke går i skole med hinanden, og når boligområder med mange indvandrere samtidig er socialt udsatte.

Der er ikke brug for symbolpolitik, men for rigtige løsninger på virkelighedens integrationsproblemer.

En ny regering skal føre en ansvarlig udlændingepolitik, som mere aktivt fremmer integrationen og forbedrer vilkårene for børn og deres muligheder for at tage aktiv del i det danske samfund.

En ny regering vil:

- **Arbejde for et mere humant asylsystem.** Det nuværende asylsystem er præget af en voldsom uretfærdighed og betyder, at mennesker på flugt udsættes for vold, overgreb og risikerer at miste livet samtidig med, at menneskesmuglere tjener milliarder på andres ulykke. Det vil være en væsentlig prioritet i en ny dansk regerings udenrigspolitik at søge international tilslutning til et fremtidigt og mere humant asylsystem indenfor gældende international ret.
- **Hjælpe mere og flere.** Vilkaerne i de fattigste dele af verden skal helt grundlæggende forbedres, hvis ikke folk forståeligt skal søge en bedre tilværelse andre steder. En ny regering vil føre en politik, der på et internationalt niveau adresserer de bagvedliggende årsager til at mennesker sendes på flugt eller ønsker at emigrere til Europa. I forbindelse med forhandlingerne om EU's næste budget vil en ny dansk regering arbejde for, at der gennemføres et historisk løft af særligt Afrika.
- **Fremme integrationen i Danmark.** En ny regering vil føre en politik, der styrker integrationen og det forhold, at mennesker, uanset hvor kort eller lang tid de opholder sig i Danmark, bidrager til samfundet, lærer sproget og kommer i beskæftigelse. En ny regering vil modvirke tendensen til, at samfundet bliver mere opdelt og i stedet aktivt arbejde for et samfund, hvor vi bor og lever blandet. Målsætningen om at styrke integrationen og fremme et blandet samfund skal understøttes af følgende initiativer:
 - En årlig handlingsplan der konkret anviser, hvordan integrationen kan fremmes og styrkes.
 - At mennesker mødes med en klar forventning om at bidrage, så ingen overlades til en passiv tilværelse på sociale ydelser.

- At integrationsgrunduddannelsen (IGU) videreføres og om muligt styrkes.
- Har forventning om, at alle udlændinge – også flygtninge på midlertidigt ophold – bidrager til samfundet, mens de er her enten ved at uddanne sig eller være i beskæftigelse. For dem, der er her midlertidigt, vil det være en styrke, når de skal tilbage og hjælpe med at genopbygge deres land. En ny regering vil lægge vægt på, at der sikres adgang til uddannelse over ungdomsuddannelsesniveau for flygtninge med midlertidig beskyttelsesstatus.
- At de cirka 70 børn, der er kommet i klemme på grund af integrationsvurderingerne fra 2016 og til nu, hjælpes ved, at de får tre måneder til at ansøge om familiesammenføring ud fra kriterierne i den nye lovgivning, selvom deres forældre har været her længere.
- **Sikre sund fornuft i udlændingelovgivningen.** Udlændingelovgivningen er særdeles kompleks og skal forsøge at håndtere meget forskellige hensyn og situationer. Det betyder desværre, at der jævnligt er eksempler på, at reglerne fremstår urimelige og unødigt bureaukratiske i konkrete situationer. En ny regering vil bygge sin politik på almindelig sund fornuft. Det betyder for eksempel, at udenlandske studerende, der selv har betalt deres uddannelse her i landet, skal have bedre mulighed for at kunne søge et relevant job her, når de er færdige. Samtidig skal gebyrerne for danskuddannelse i relation til beskæftigelse sættes ned til et rimeligt niveau, mens sanktionerne for udeblivelse skærpes. Udenlandske ægtefæller fra engelsktalende lande skal ikke igennem en urimelig bureaukratisk proces for at dokumentere deres engelskkundskaber. På samme vis vil en ny regering have som mål at skabe gode betingelser for, at britiske statsborgere kan blive i Danmark efter et eventuelt Brexit. Flygtninge, der har været i beskæftigelse i Danmark i to år, kan få mulighed for at blive mens de er i beskæftigelse i pågældende ansættelsesforhold, dog kan fortsat ophold ved anden beskæftigelse i samme branche og på tilsvarende ansættelses- og lønvilkår godkendes.
- **Nyt udrejsecenter for børnefamilier.** En ny regering vil respektere de grundlæggende principper i asylsystemet, og derfor fastholde, at asylansøgere, der har fået et endeligt afslag på deres ansøgning, skal rejse hjem. Det ændrer imidlertid ikke på, at børnene er uden skyld i den situation de står i, og at de nuværende forhold for børn derfor skal forbedres på en måde, der understøtter, at børnene får så normalt et hverdagsliv som muligt. En ny regering er af den overbevisning, at det indenfor det formål vil være muligt at finde en mere hensigtsmæssig lokalitet for et udrejsecenter kun for børnefamilier end Udrejsecenter Sjælsmark. Det nye udrejsecenter skal indrettes efter anbefalingerne fra Røde Kors og Ombudsmandens rapport vedrørende forholdene på Sjælsmark.
- **Genoptage Danmarks modtagelse af kvoteflygtninge.** På baggrund af det nuværende lave niveau for antallet af opholdstilladelser med henblik på asyl og familiesammenføring, er det en ny regerings vurdering, at modtagelsen af kvoteflygtninge med særligt fokus på kvinder og børn kan genoptages i 2020. En ny regering vil dog allerede i 2019 modtage den mindre gruppe særligt behandlingskrævende kvoteflygtninge. Hvis det spontane asyltal og antallet af familiesammenføringer stiger, er det fortsat den til enhver tid siddende udlændinge- og integrationsministers bemyndigelse at tage en lavere kvote eller midlertidigt stoppe for modtagelsen af kvoteflygtninge.
- **Udrejsecenter til udvisningsdømte.** En ny regering vil arbejde for, at kriminelle udvisningsdømte udsendes af Danmark hurtigere end i dag. En ny regering vil iværksætte en undersøgelse af, hvor de bedst kan placeres, så længe de opholder sig i Danmark.

6. Et samfund med større tillid og sammenhængskraft

Danmark er et af de samfund i verden, der bygger allermest på tillid. Det er udviklet over generationer, er dybt folkeligt forankret og præger alle dele af vores samfund.

Vi stoler på, at alle bidrager med det, de kan. Vi har tiltro til hinanden. Og derfor tør vi gå sammen om de store opgaver: fødestuer, folkeskoler, folkepension. Om børnene og bedsteforældrene. Og om hinanden.

Tillid giver tryghed, og tryghed giver mod. I Danmark tør vi sige, vi er i tvivl, fordi vi stoler på, at ingen bruger det imod os. Vi tør tage en chance og skifte spor. Vi tænker højt og siger fra, fordi vi er vokset op i et samfund, hvor vi tror på retfærdighed. Vi har tillid til det fællesskab, vi er en del af.

Desværre er der særligt i de senere år slået skår af tilliden. Det underminerer den samfundskontrakt, vi har med hinanden, og det er alvorligt. Hvis alle ikke bidrager, er der til sidst ingen, der bidrager.

Mest tydeligt har vi måske set det med skandalerne i Skat og afsløringerne af, hvordan de europæiske samfund er blevet snydt for milliarder, at store banker har svigtet deres samfundsansvar, og at myndighederne ikke har været sig sit ansvar bevidst.

Men de voksende økonomiske forskelle er også med til at sætte tilliden under pres. Det er en bekymrende udvikling, når en direktør i en af landets 100 største virksomheder nu tjener 17 gange mere end en almindelig medarbejder. Det er næsten en fordobling siden årtusindeskiftet. Også på indkomster fra formue er forskellene blevet fordoblet de sidste tyve år.

Samtidig er tilliden til både politikere og medier på et meget lavt niveau. Den moderne medievirkelighed udfordrer vores evne til at skabe en fælles samtale i det offentlige rum, ligesom de sociale medier, der spiller en stadig større rolle for meningsdannelsen, først meget sent er begyndt at påtage sig et samfundsansvar.

En ny regering skal føre en politik, der genopbygger samfundsbærende institutioner som blandt andet Skat, som mindsker forskellene i Danmark, og som bidrager til at øge tilliden til politikere og medier.

At genopbygge tilliden og dermed forstærke den danske samfundskontrakt kan ikke gøres med en enkeltstående handling. Det kræver strukturelle politiske løsninger, men også et forpligtende samarbejde mellem politikere, medier, erhvervsliv, samfundsbærende institutioner og civilsamfund.

En ny regering vil:

- **Lede den offentlige sektor på en ny måde.** Der er brug for et opgør med den kortsigtede styring af den offentlige sektor, hvor for meget bureaukrati og kontrol og for mange krav om dokumentation fjerner tid fra kerneopgaverne og mindsker medarbejdernes arbejdsglæde. En ny regering vil sammen med de faglige organisationer, de offentlige arbejdsgivere og andre relevante parter drøfte, hvordan der skabes en større grad af tillid til den enkelte medarbejder og institution, og til at man lokalt kan finde de løsninger, man vurderer er bedst for borgerne. Det vil være en ny regerings udgangspunkt, at den offentlige sektor omfattes af færre mål, at gevinster ved effektiviseringer kan gaves lokalt, og at det overvejes, hvordan der kan indføres flerårige budgetter, der kan skabe større stabilitet i planlægningen. En ny regering vil også arbejde for at fremme ytringsfriheden for offentligt ansatte, så ytringsfriheden kan bruges inden for gældende begrænsninger uden frygt for direkte eller indirekte negative reaktioner fra ledelsen. Dette forhold skal indskræpes overfor offentlige ledere, og de ansatte skal informeres om mulighederne for at bruge deres ytringsfrihed.

- **Styrke skattevæsenet.** Tilliden til skattemyndighederne er på mange måder fundamentet for den høje danske skattemoral hos det store flertal af borgere og virksomheder. Når enkelte snyder eller på anden vis unddrager sig skat, underminerer det ikke alene finansieringen af vores velfærdssamfund, men også den grundlæggende tillid vi har til hinanden om, at alle bidrager. Derfor er det en bunden opgave at genoprette og styrke skattevæsenet både for at mindske skattegabet og øge tilliden til Skat som myndighed. Det skal blandt andet ske ved at ansætte flere medarbejdere til skattekontrol.
- **Styrke den danske arbejdsmarkedsmodel.** Det skal ske i samarbejde med parterne samt ved at se på, hvordan de kommende overenskomstforhandlinger på det offentlige arbejdsmarked kan organiseres anderledes og bedre end i dag, så forhandlingerne i højere grad præges af respekt og dialog, og at der bliver større fokus på langsigtet ledelse i stedet for kortsigtet styring.
- **Styrke det danske demokrati.** Det skal blandt andet ske gennem følgende initiativer:
 - Kortlægge og afvikle bureaukratiske byrder for det frivillige foreningsliv og udbrede fritidspas til udsatte og børn og unge, så flere får mulighed for at deltage i foreningslivet.
 - Igangsætte et udredningsarbejde, der skal anbefale tiltag, som kan styrke tilliden til centraladministrationen, medierne og de politiske beslutningsprocesser samt følge op på den beretning, Udvalget for Forretningsordenen i Folketinget afgav om parlamentariske undersøgelser.
 - Styrke dansk public service. Efter folketingsvalget er der ikke længere flertal bag medieaftalen. Regeringen vil gøre status på implementeringen af aftalen og på den baggrund indbyde til politiske drøftelser med det mål at styrke dansk public service og blandt andet tage initiativ til, at streaming-tjenester bidrager mere til danskproduceret indhold.
 - For at sikre respekten for demokratiske beslutninger vedrørende kommissioner nedsat af Folketinget skal det sikres, at igangsatte undersøgelser færdiggøres, for eksempel ved at indføre krav om at en regering ikke selv kan beslutte at nedlægge en kommission.

PUNKT 2

OECD OG DEN UDDANNELSESPOLITISKE DISKURS

- KORT INTRODUKTION OECD'S HISTORIE OG
'UDDANNELSE' I ORGANISATIONEN
- EDUCATION 2030 NYBRUD ELLER BARE EN
'FAD'

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Kort om OECD's historie

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

- Implementering af Marshall-programmet
rekonstruktion af Europas økonomi efter
WW2 – rammekrav og kold krig
- Fra OEEC til OECD
- Samarbejde mell. nationale jurisdiktioner
og senere EU med permanente
observatører; UNESCO, BIAC og TUAC
- Kriterier for medlemskab: Like-minded
major players

Uddannelse får stigende betydning i OECD's arbejde

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

- Uddannelse placeret i DEELSA 1960 - 2002 – human-capital teorien.
- Subsidiære fora – CERI, IMTEC, INES, IMHE, ISCED, (IEA)
- PISA udvikles i INES netw. A fra 1996
- Etablering af Education Directorate 2002
- Horisontale programmer – Skills Strategy, Innovation Strategy

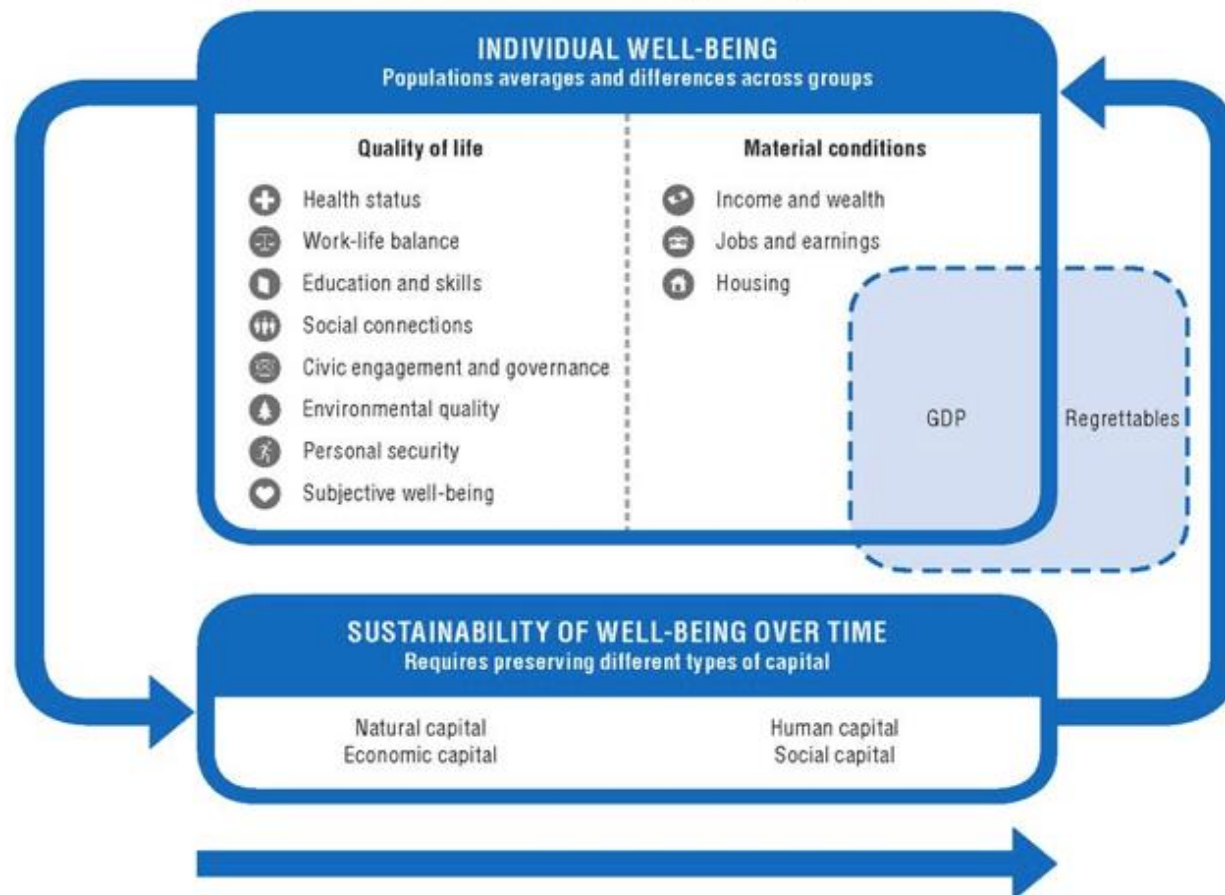
- UOE data collection – ‘Education at a Glance’, Education GPS
- Surveys – PISA, TALIS, AHELO
- Komparative analyser: ‘Education Policy Outlook’, ‘Trends Shaping Education’
- Review programmet: Starting Strong, Quality & Equity, Efficient allocation of resources in schools + Taylor-made
- Konceptudvikling: Ed. 2030, CELE

1. Baggrunden for projektet
2. Learning Framework 2030
3. Dannelsessyn og mulig effekt i den danske uddannelsespolitiske diskurs

Figure 1.2. The OECD well-being conceptual framework

Source: OECD (2011), *How's Life?: Measuring Well-being*, OECD Publishing, Paris, <http://dx.doi.org/10.1787/9789264121164-en>.

Engaging with citizens on

well-being

OECD Education 2030

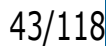
Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

- Technology
- Migration
- Environment
- Citizenship
- Modern Family
- Peace & Security
- Health
- Employment
- Inequality

9/40

43/118

OECD Education 2030

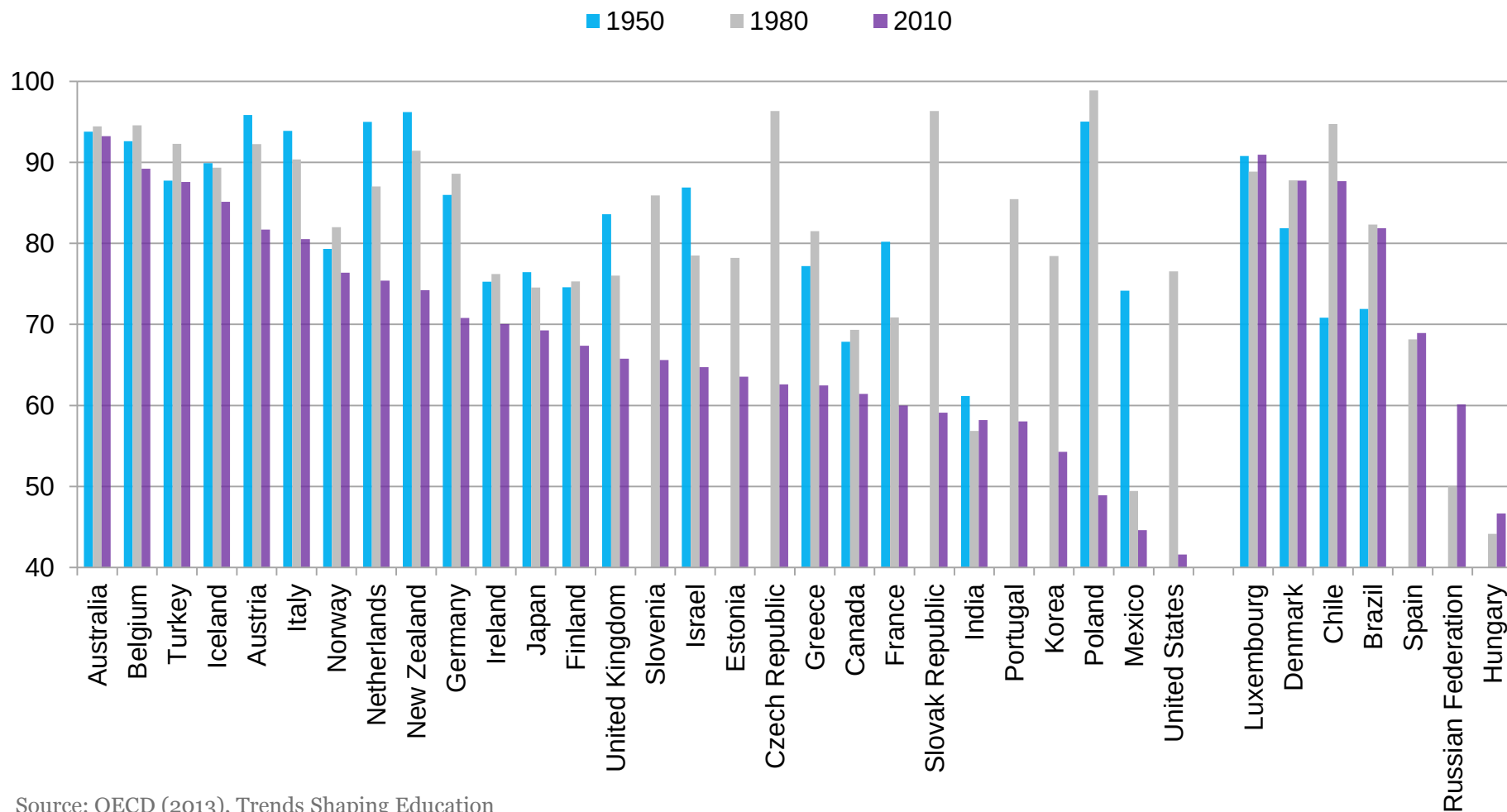
Udfordrede demokratier

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

Parliamentary voter turnout, in 1950, 1980 and 2010 (or nearest available year)

Source: OECD (2013), Trends Shaping Education

Primary source: International IDEA (2011), Voter Turnout Database.

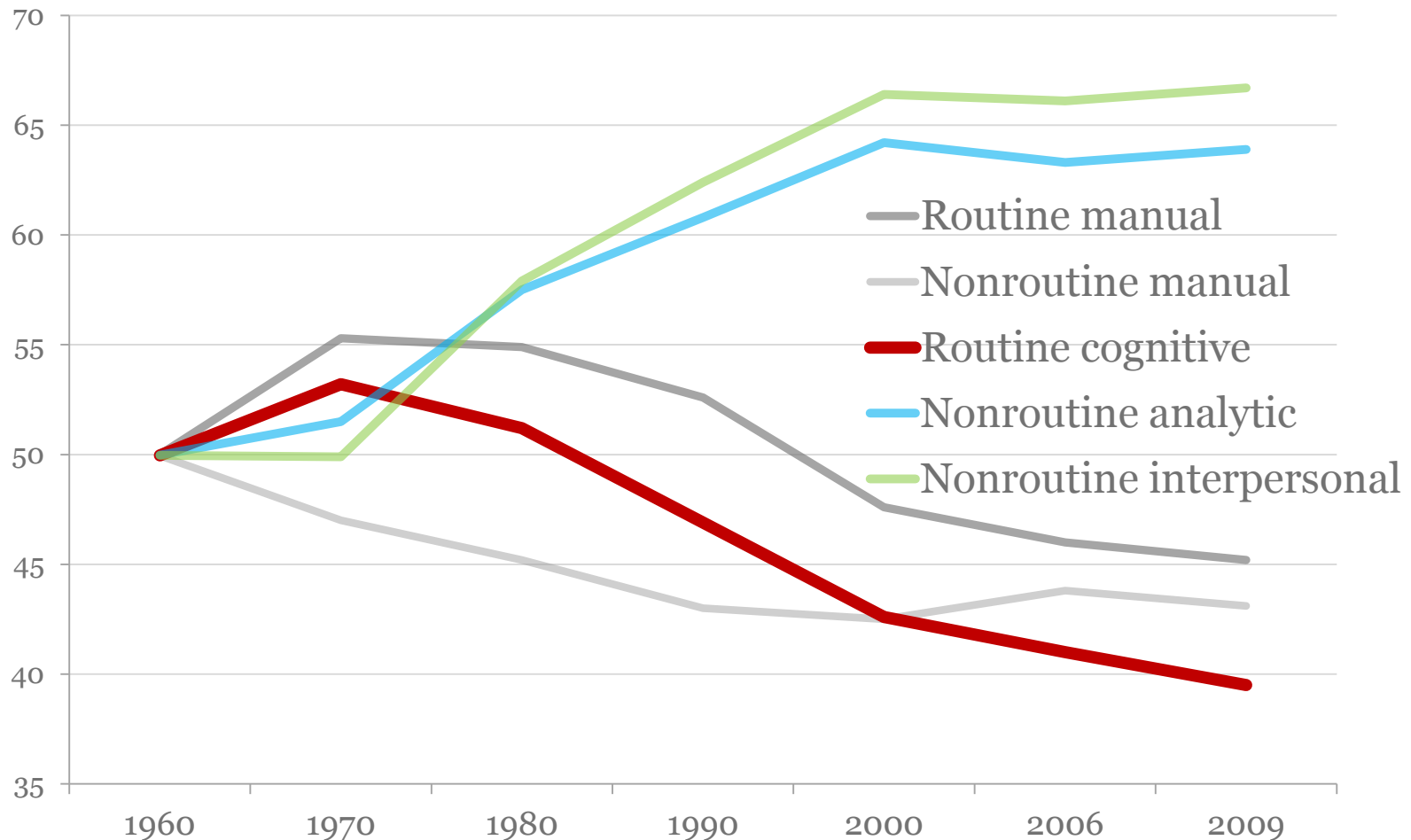
OECD Education 2030

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

Mean task input in percentiles of 1960 task distribution

PISA og de lavt hængende frugter.

- What you measure is what you get – so measure what you want.
- The kind of things that are easy to teach are now easy to automate, digitize or outsource.

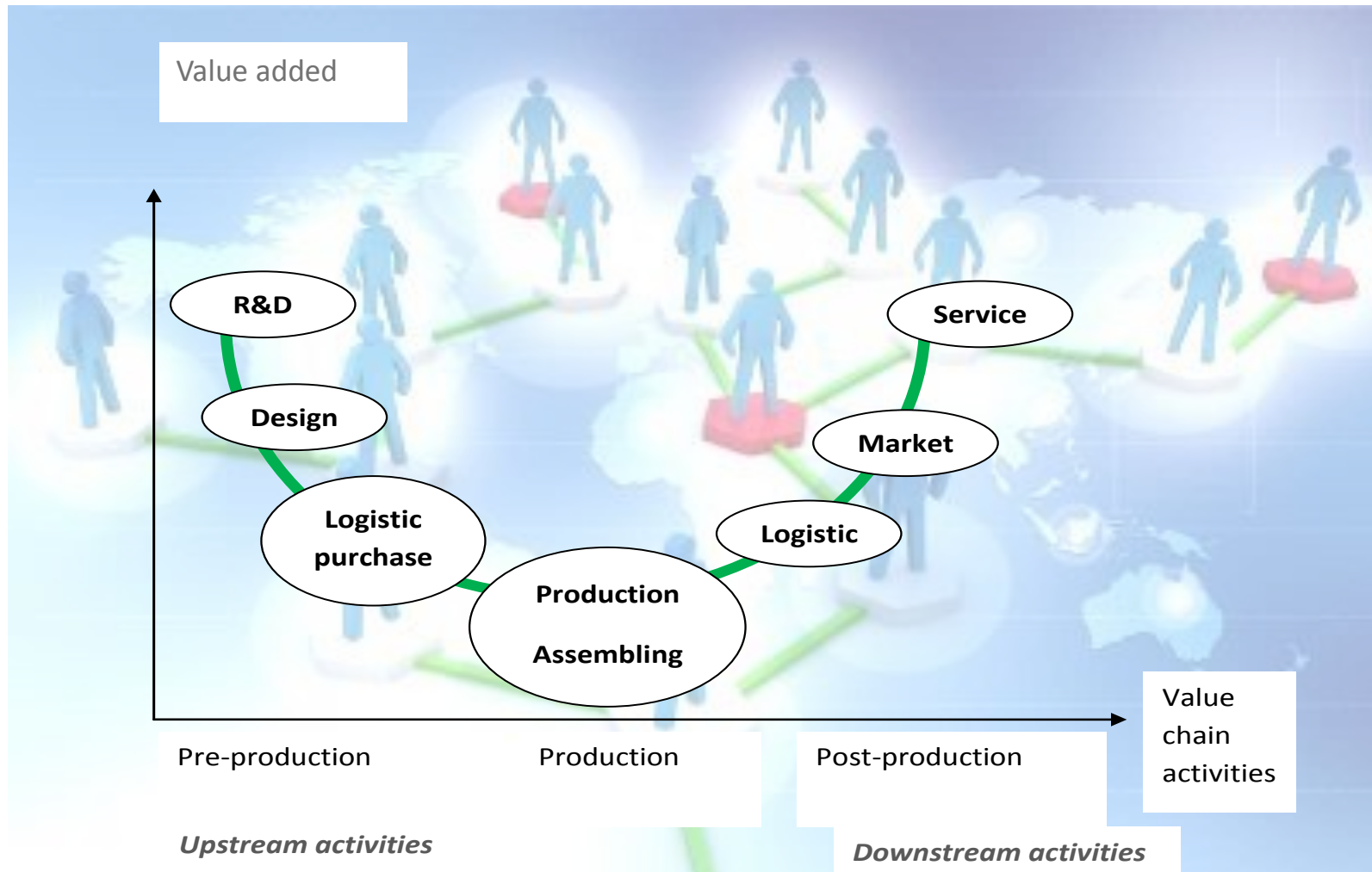
OECD Education 2030

Globale Værdikæder

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

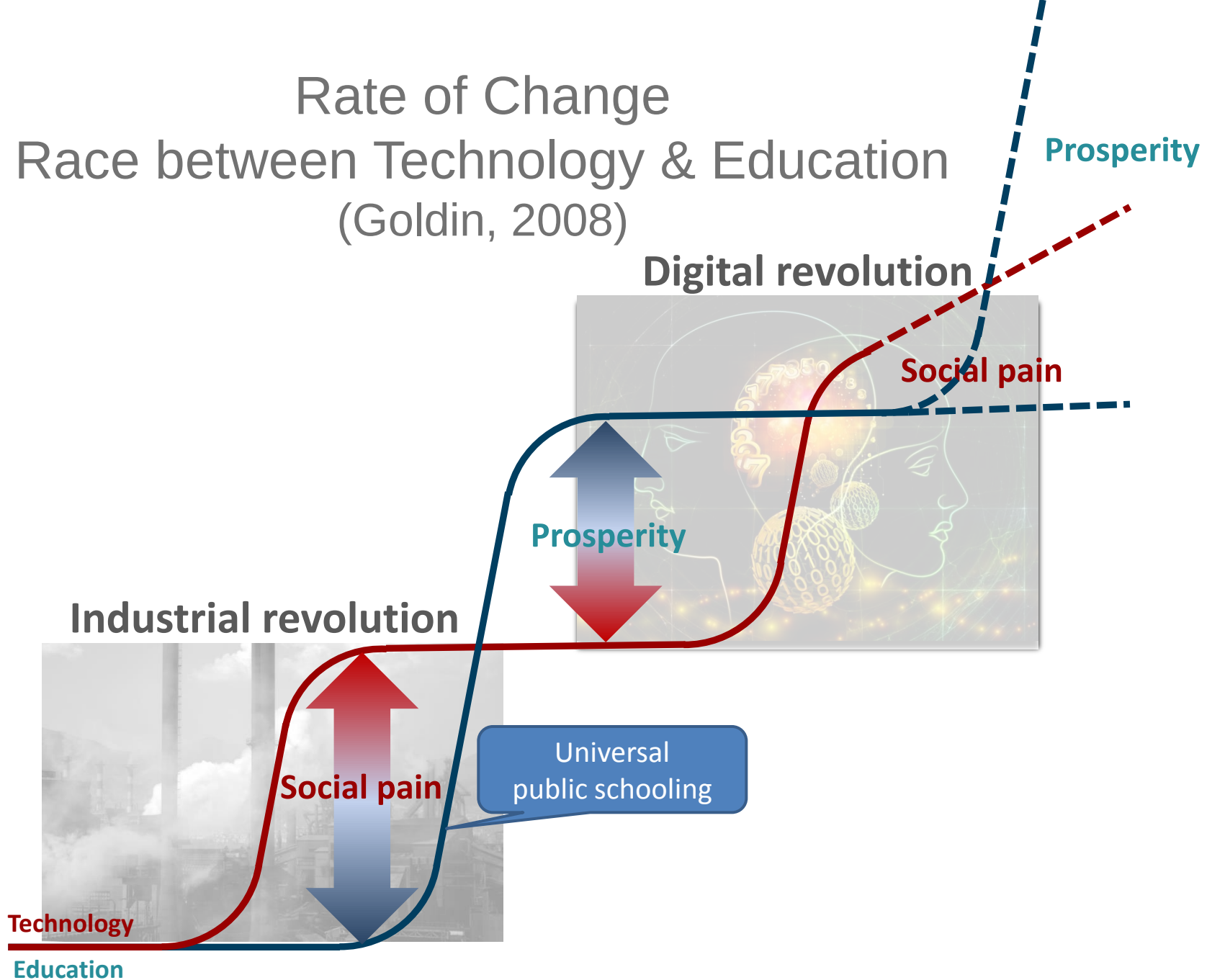
Counter Current Consult

Rate of Change

Race between Technology & Education

(Goldin, 2008)

OECD Education 2030

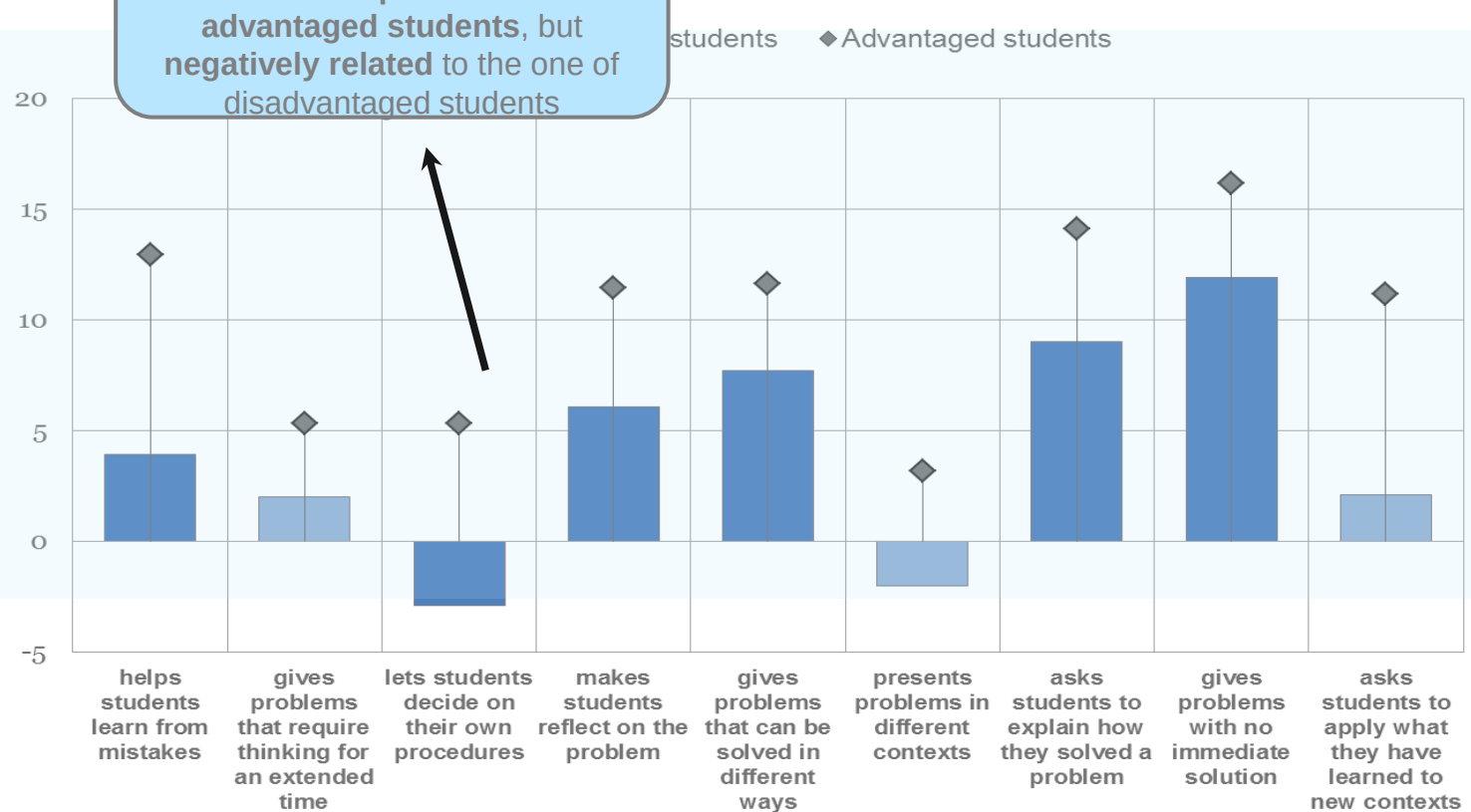
Konstruktivistisk pædagogik har løsninger, men ikke på alt

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

Letting students decide on their own procedures is **positively related** to the **performance of advantaged students**, but **negatively related** to the one of **disadvantaged students**

Source: OECD, PISA 2012
Database

For at komme videre kræves der svar på:

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

- ➡ How to align curriculum redesign with initial teacher education, professional development, pedagogical guidelines, etc.
- ➡ How to support “overstretched teachers” with supportive resources and facilities, etc.
- ➡ How to measure “new” competencies, esp. social and emotional skills
- ➡ How to ensure “teacher agency” and foster “teacher team work/ network”
- ➡ How to create the right overall incentives system

OECD Education 2030

Forslag til overordnede anbefalinger

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

- Abandon encyclopedic principles in curriculum design and keep the overarching justification for education in mind
- Rethink constructivist pedagogy to embrace the needs of disadvantaged students
- Break down silos and develop a more dynamic interface between education and real life
- Align VET with global value chains – industry goes global so must education

NB: Af taktiske grunde er disse anbefalinger ikke offentliggjort!

That is the spirit!!!

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

Virksomheder kan skabe nye muligheder i folkeskolen

UDDANNELSE

9 UNDERSKRIVERE

SKOLEN SKAL GIVE børn kundskaber, viden og færdigheder. Skolen skal give børn en almen viden. Og så skal skolen bidrage til, at børnene får tillid til egne muligheder og baggrund for at kunne tage stilling og handle. Alle tre elementer skal ske i samarbejde med forældrene. Det er indlysende. Men er der ikke andre, der kan hjælpe med at løfte det ansvar? Jo. Det kan erhvervslivet. Viden, almen dannelse og gode uddannelsesvalg kan man opnå ved at samarbejde med Danmarks virksomheder. Erhvervslivet efterspørger flere faglærte og flere med en videregående naturvidenskabelig uddannelse.

Men for få børn og unge vælger den vej. Vi tror på, at man skal ændre det ved at skabe interesse hos børn og unge. Ikke ved at fortælle dem, at de skal gøre det. Forskningsresultater fra blandt andre Danmarks Evalueringsinstitut tyder da også på, at det øger elevernes motivation og arbejdsindsats, når de oplever, at det, de lærer i fagene, også bruges i virkeligheden.

Derfor har Dansk Arbejdsgiverforening startet Åben Virksomhed, som vi er Advisory Board for. Åben Virksomhed består af mere end 250 virksomhedstilbud, hvor virksomheder står klar med undervisningsforløb til mange forskellige klassetrin og fag i folkeskolen. Virksomhederne tilbyder læringsforløb for skoleelever, der skal lære om kodning, robotter, kropens funktioner og meget mere. På virksomhederne kan eleverne opleve en sam-

menhæng mellem folkeskolens fag, og det der foregår på de danske arbejdspladser. Eleverne vil for eksempel kunne opleve en kobling mellem organisk kemi og fremstillingen af plast, samt hvordan det kan genanvendes. Eleverne kan også opleve, at matematisk modellering både læres i matematik og anvendes i detail-

handlen, fordi det er data og modeller, der styrer vareindkøb. Virksomheder kan bidrage til almen dannelse ved at give eleverne indsigt i det samfund, de lever i.

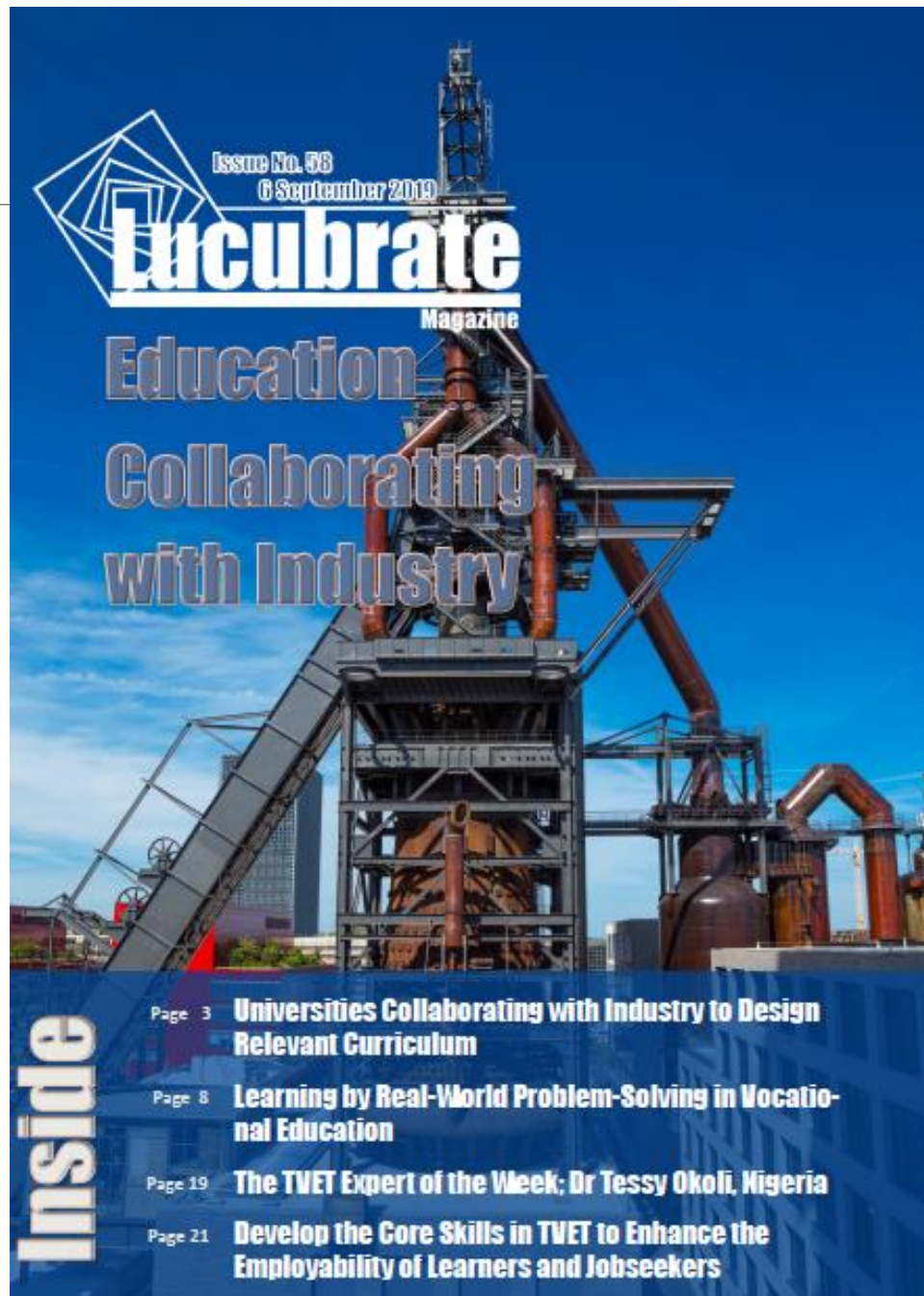
Når omkring to millioner danskere arbejder i den private sektor, så hører kendskab til virksomhederne med til at forstå, hvilket samfund de indgår i. Endelig giver inddragelse af virksomheder i skolen også den enkelte elev en bedre baggrund for at træffe valget om, hvad han eller hun vil i fremtiden.

HVAD ENTEN man gerne vil arbejde på de virksomheder, som man kommer ud til eller ej. Samarbejde med samfundet uden for skolen giver nyt perspektiv og udvider paletten af mulige retninger. Et perspektiv, der forhåbentlig skaber interesse og får flere unge til at tage en erhvervsuddannelse eller en videregående naturvidenskabelig uddannelse, som mange virksomheder efterspørger. I skoleverden har man begrebet 'den åbne skole', der dækker over skolers samarbejde med det omkringliggende samfund,

herunder skolers samarbejde med virksomheder.

DERFOR ER MANGE skoler selvvelgørende og så i gang. Men vi skal nå endnu længere. Virksomhederne og lærerne skal have bedre mulighed for at møde hinanden. Åben Virksomhed skal gøre det let og udbytterigt at lave skolevirksomhedssamarbejde. Derfor er det udviklet undervisningsforløb til matematik og folkeskolens naturfaglige fag med udgangspunkt i de faglige mål. Forløbene er udviklet med lærerkræfter for at sikre, at kvaliteten er høj. Hvis hver virksomhed får besøg af bare én klasse, vil der alene næste år være over 2000 elever, der får glæde af det. Vi kan gæse en masse politisk, men det er mindst lige så afgørende, at virksomhederne er med til at vække de unges begejstring for fagene. Hvis virksomhederne gerne vil have nok hænder i fremtiden, så må de også være der, hvor interessen og begejstringen skabes. Nemlig i børnenes hverdag. Det står virksomhederne nu klar til. Det er essensen af Åben Virksomhed.

Indlægget er skrevet af Anders Bondo Christensen, formand for Danmarks Lærereforening, Anne Vang Rasmussen, formand for Børne- og Kulturföreningen og direktør for Ballerup Kommune, Claus Hjortdal, formand for Skolelederforeningen, Espen Højlund, adm. direktør i Advice A/S, Lizette Risgaard, formand for FH, Poul Skadhede, formand for DI Hovedstaden, Thea Enevoldsen, formand for Danske Skoleelever, Thomas Gyldal Petersen, formand for KLS Børne- og Undervisningsudvalg og borgmester i Her og Jacob Holbraad, adm. direktør i Dansk Arbejdsgiverforening. Alle medlemmer af Åben Virksomheds Advisory Board.

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

OECD Education 2030

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

<https://oecdcomms-mediahub.keepeek.com/publicMedia?t=pmcI2ow6ah>

First phase (2015 – 2018)

what
to
teach

Second phase (2019 and beyond....)

how
to
teach

Fælles konceptuelle elementer

- Constructivist pedagogy
- Child centred
- Transformative competences
- Student agency
- Awareness to tacit knowledge (?)

Fokus i den videre udvikling

- Strong focus on teaching practise – what works
- Hands on activity
- Awareness to child motivation

Mens vi hele tiden er opmærksomme på

- Interface to the real world – the big issues
- Affiliation to education policy development
- Systemic coherence

Udfordringer, der skal adresseres

- Systemic inertia
- The risk of being just another 'fad'
- The long turn over in the provision of visible outcomes
- In a global perspective to cope with cultural and systemic diversity

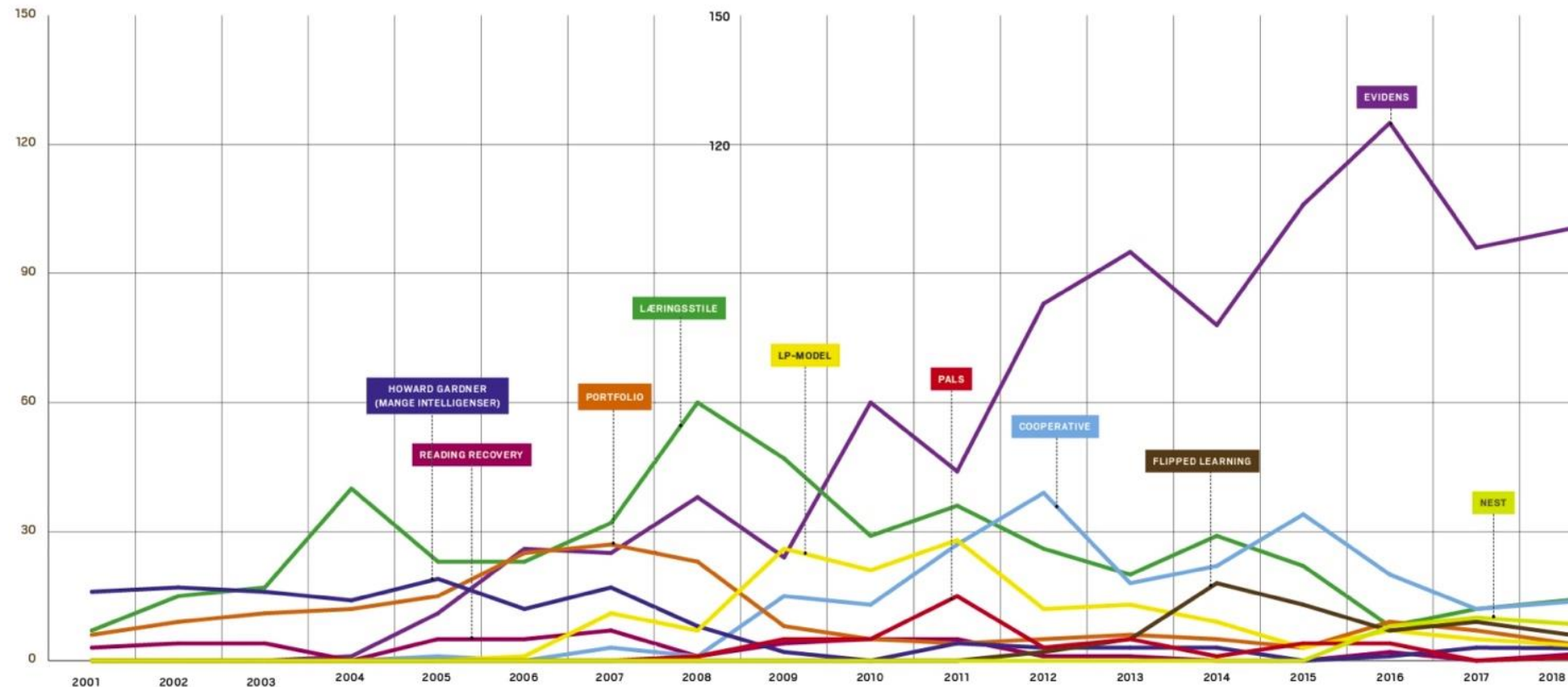
Pædagogiske 'fads' i Dk.:

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

Antal artikler på
folkeskolen.dk

Deep Dive Analysis

A teaser IMD Talent ranking

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

Talent Ranking

Overall Rank 2018		One Year Change	Overall Score 2018
1	Switzerland	-	100.00
2	Denmark	-	91.97
3	Norway	+ 4	86.37
4	Austria	-	86.10
5	Netherlands	+ 1	85.25
6	Canada	+ 5	84.50
7	Finland	- 2	83.00
8	Sweden	+ 1	82.45
9	Luxembourg	+ 1	81.63
10	Germany	- 2	81.11
11	Belgium	- 8	80.54
12	USA	+ 4	79.22
13	Singapore	-	78.66
14	Australia	+ 5	78.57
15	Cyprus	+ 2	77.34
16	Iceland	+ 2	77.21
17	Portugal	+ 7	76.76
18	Hong Kong SAR	- 6	76.62
19	Israel	+ 1	75.86
20	New Zealand	- 5	74.12
21	Ireland	- 7	73.93
22	Malaysia	+ 6	72.77
23	United Kingdom	- 2	72.63
24	Qatar	- 2	71.99
25	France	+ 2	70.85
26	UAE	- 1	70.38
27	Taiwan	- 4	68.28
28	Estonia	+ 1	67.92
29	Japan	+ 2	64.95
30	Slovenia	+ 7	64.69

Factor Ranks 2018

Investment & Development	Appeal	Readiness
4	1	1
1	7	8
3	12	10
2	13	18
15	10	3
19	3	5
6	21	7
9	9	15
18	4	11
10	6	21
8	16	14
28	2	23
34	15	2
26	19	6
5	27	26
12	20	19
7	29	22
31	14	9
14	23	16
32	17	13
42	11	12
17	26	24
37	18	17
44	8	20
21	22	28
59	5	4
25	32	27
16	33	31
23	28	41
27	42	29

Overall Rank 2018		One Year Change	Overall Score 2018
31	Spain	+ 1	63.34
32	Italy	+ 4	62.42
33	Korea Rep.	+ 6	62.32
34	Saudi Arabia	- 8	61.95
35	Latvia	-	61.67
36	Lithuania	- 3	61.51
37	Czech Republic	+ 1	61.02
38	Poland	- 4	60.81
39	China Mainland	+ 1	58.60
40	Kazakhstan	- 10	57.94
41	Jordan	+ 8	57.28
42	Thailand	-	55.81
43	Chile	+ 1	55.07
44	Greece	- 3	54.98
45	Indonesia	+ 2	51.34
46	Russia	- 3	48.58
47	Argentina	+ 3	48.07
48	Ukraine	+ 11	47.87
49	Hungary	+ 5	47.76
50	South Africa	- 2	47.14
51	Turkey	+ 2	45.94
52	Peru	+ 5	44.28
53	India	- 2	43.28
54	Croatia	+ 6	42.74
55	Philippines	- 10	42.11
56	Romania	+ 5	41.35
57	Bulgaria	+ 1	41.34
58	Brazil	- 6	40.32
59	Slovak Republic	- 13	39.63
60	Colombia	- 5	39.37
61	Mexico	- 5	38.86
62	Mongolia	-	33.35
63	Venezuela	-	31.91

Factor Ranks 2018

Investment & Development	Appeal	Readiness
36	25	40
33	36	33
20	41	34
35	31	38
11	52	43
13	46	45
38	35	36
24	40	39
40	51	32
30	49	42
50	39	25
46	24	50
55	30	35
29	54	47
51	34	49
43	57	46
53	48	44
22	61	56
41	59	53
56	37	51
58	50	48
52	47	57
63	44	30
39	60	62
62	38	37
54	55	52
45	58	58
49	53	61
47	56	60
60	45	59
61	43	54
57	62	55
48	63	63

Deep Dive Analysis

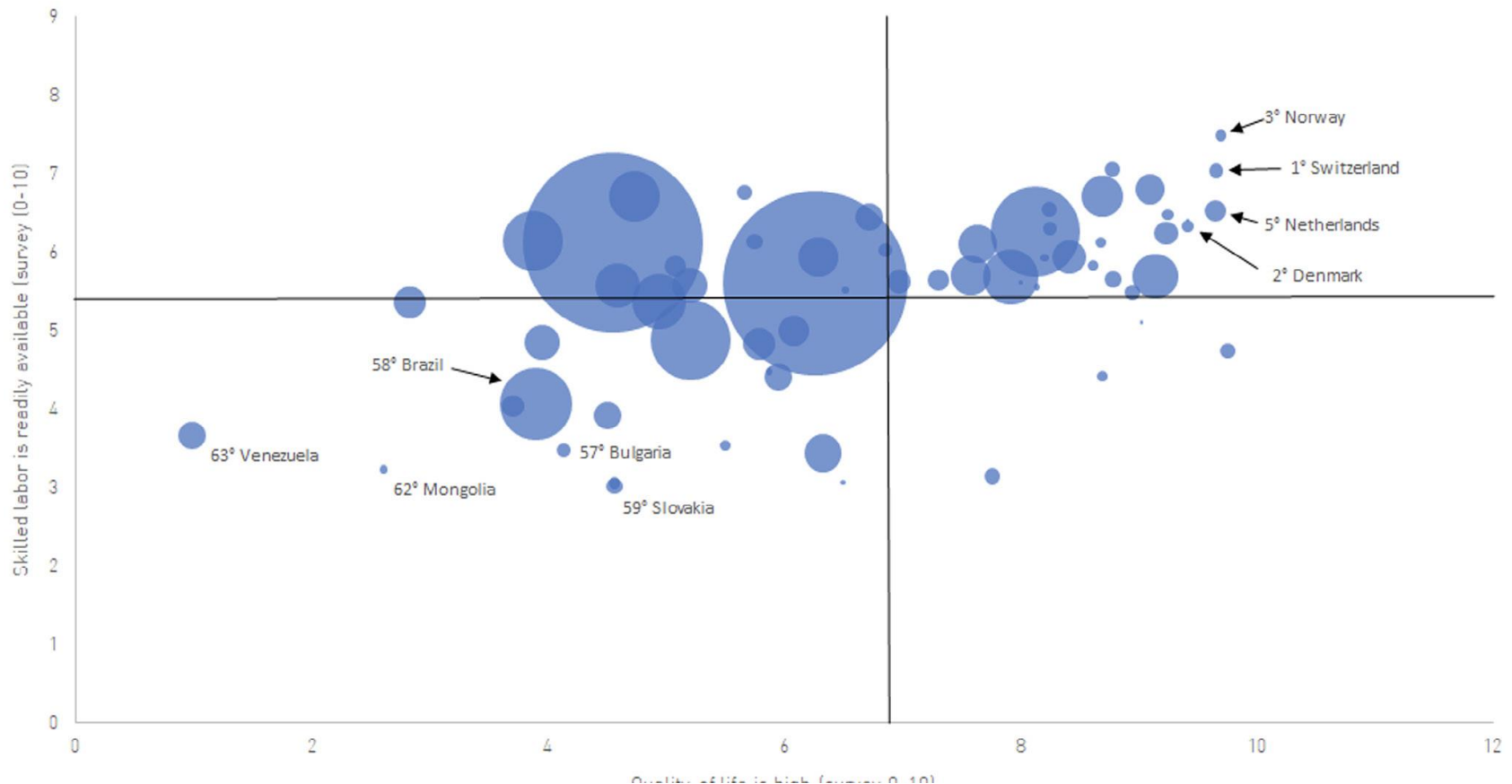
IMD Talent ranking

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

Talent ranking/ Quality of life/ Availability of skilled workforce/ Size of population

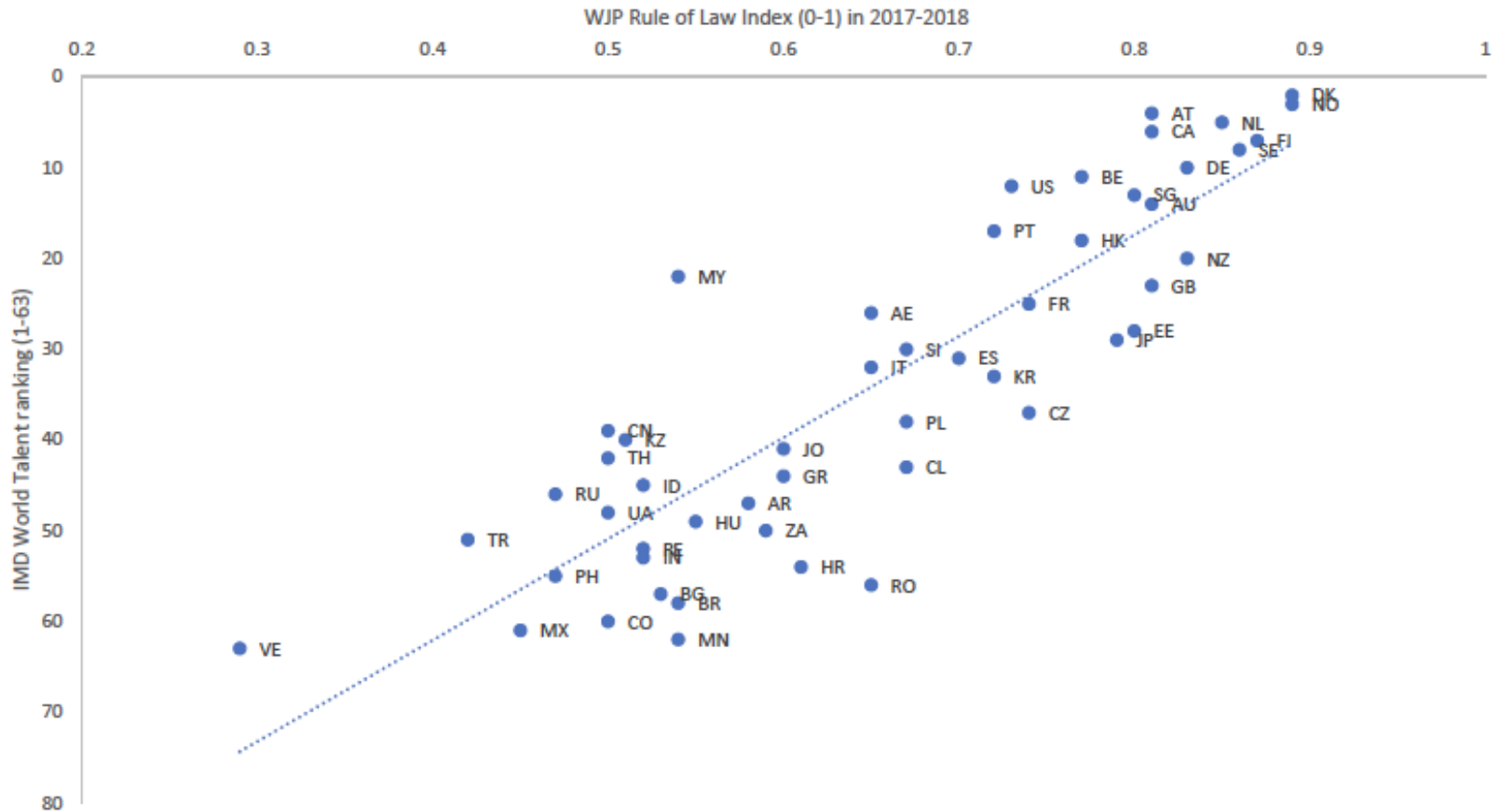
Deep Dive Analysis

IMD Talent ranking/ Rule of Law

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

Source IMD World Competitiveness Center (2018), World Justice Project (2018)

<https://worldjusticeproject.org/our-work/research-and-data/wjp-rule-law-index-2019#&gid=1&pid=2>

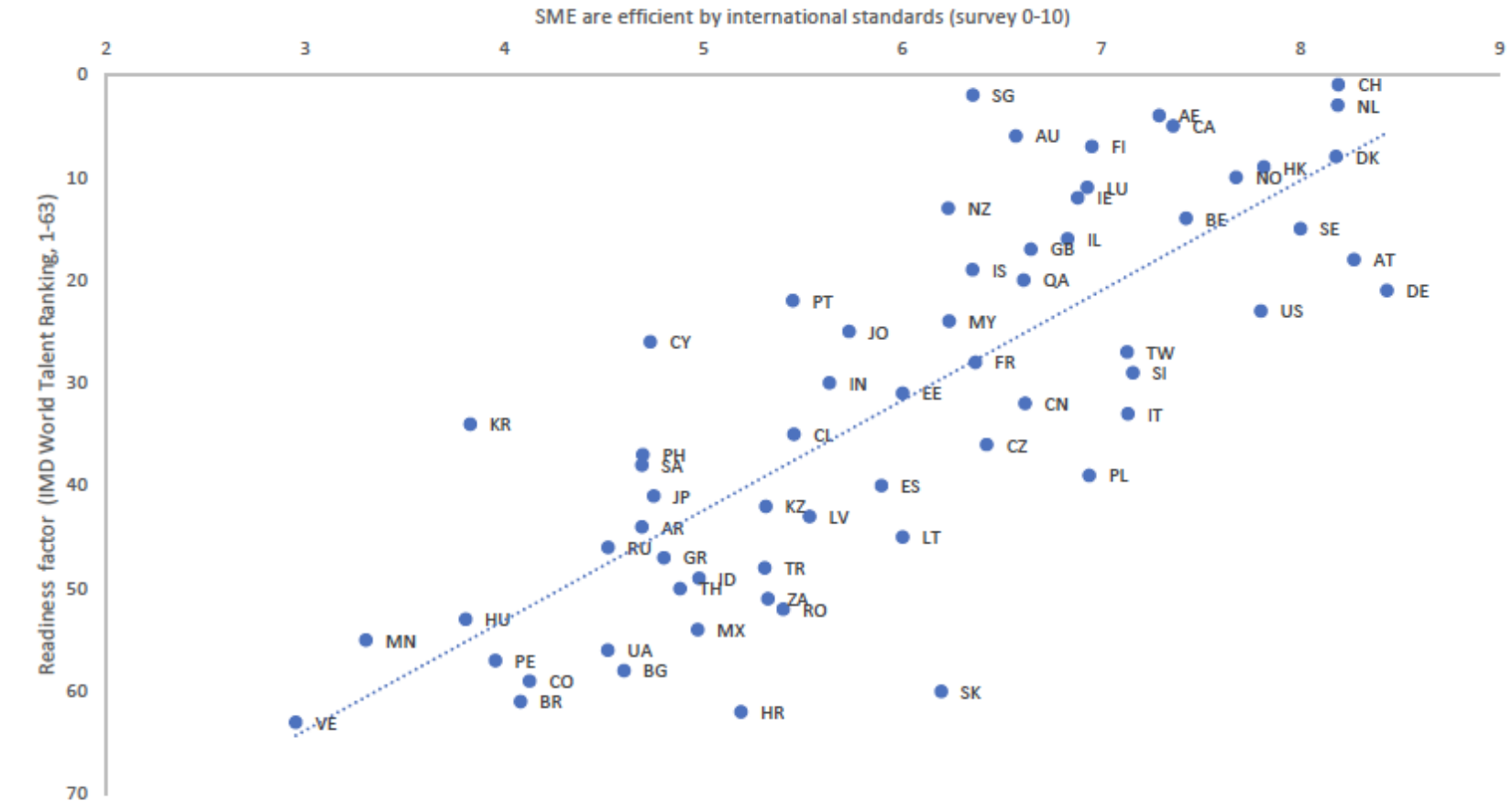
Deep Dive Analysis

Readiness/ SME efficiency

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

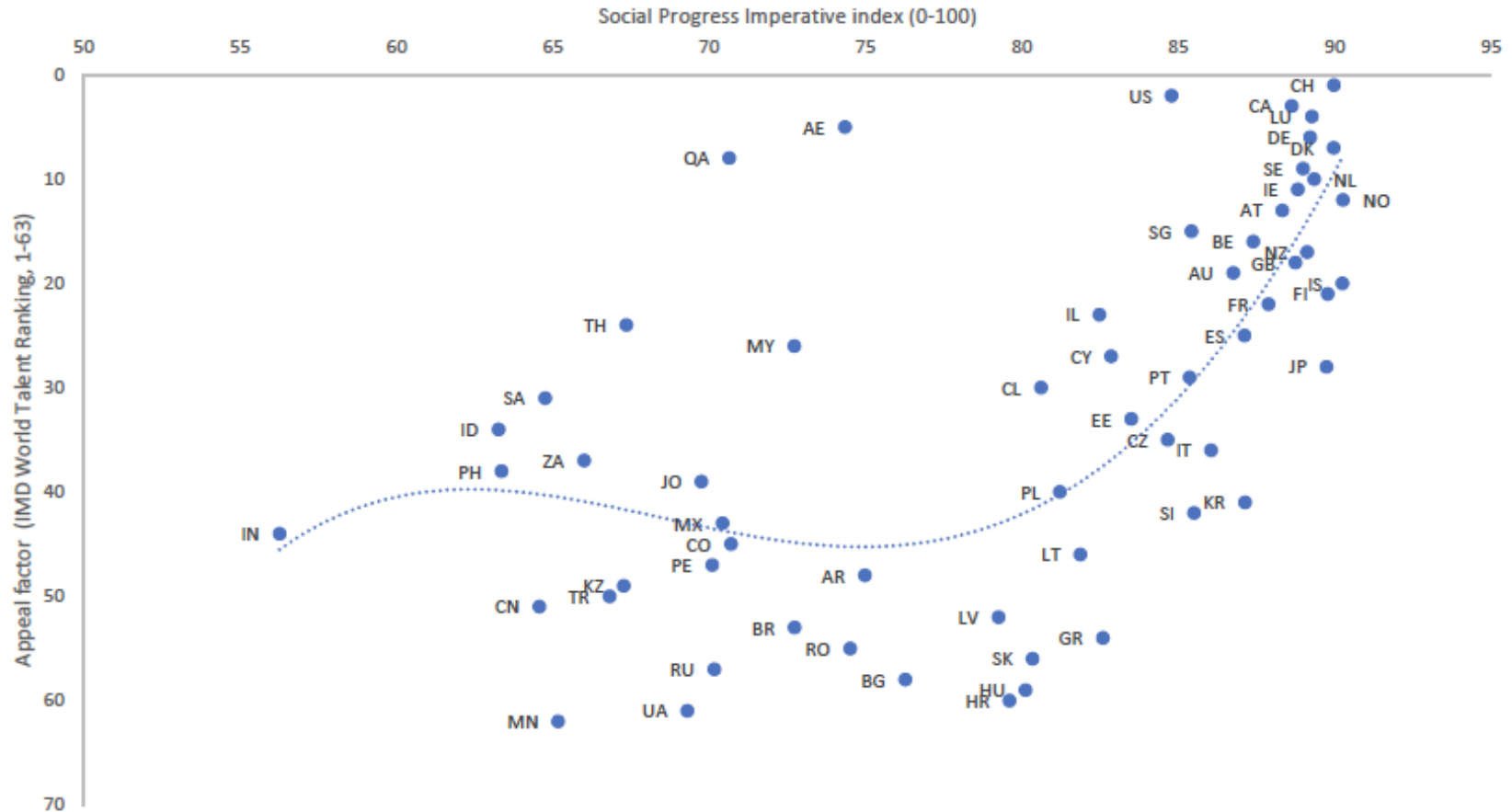
Deep Dive Analysis

Appeal/ Social progress

Jørn Skovsgaard
Rørdams Have 11, st.-4
2800 Kgs Lyngby
Denmark
Tlf: +4521486389
e-mail:
joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

Source IMD World Competitiveness Center (2018), Social Progress Index (2018)

Jørn Skovsgaard

Rørdams Have 11, st.-4

2800 Kgs Lyngby

Denmark

Tlf: +4521486389

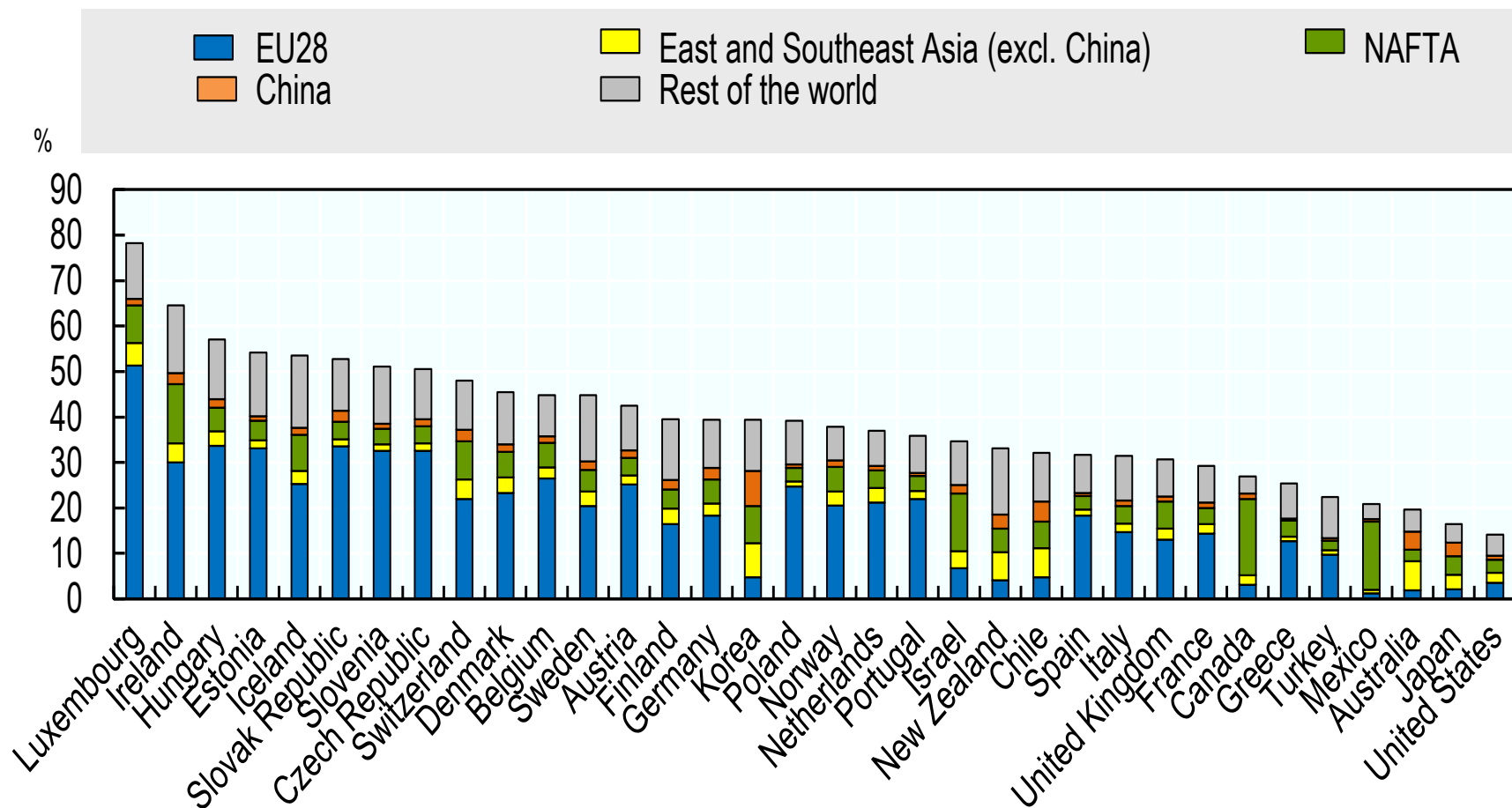
e-mail:

joernskovsgaard@outlook.dk

Counter Current Consult

Many jobs depend on demand in foreign countries

Jobs in the business sector sustained by foreign final demand, by region of demand
As a percentage of total business sector employment, 2011

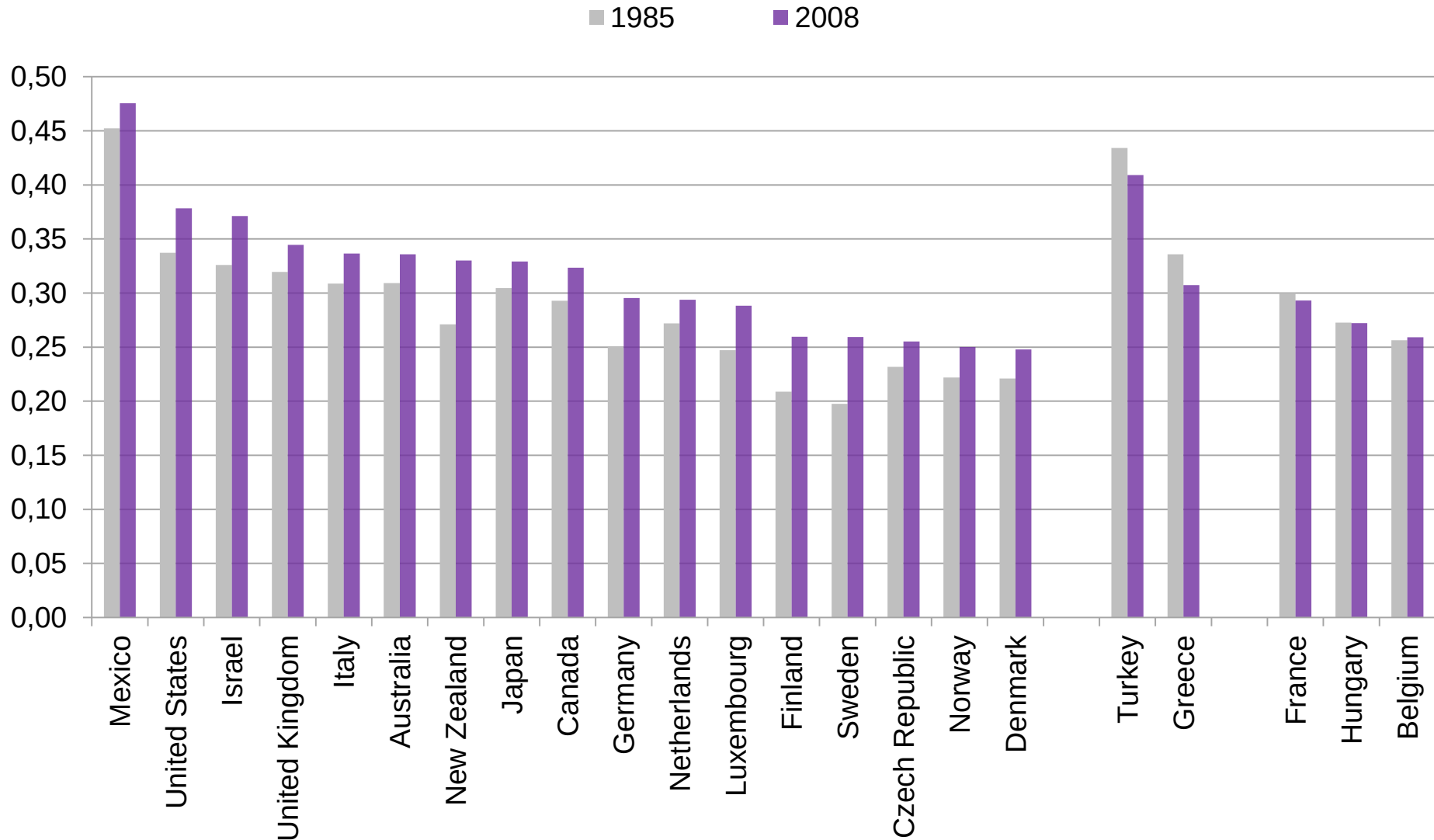

Source: OECD (2015b), OECD Science, Technology and Industry Scoreboard 2015: Innovation for growth and society.

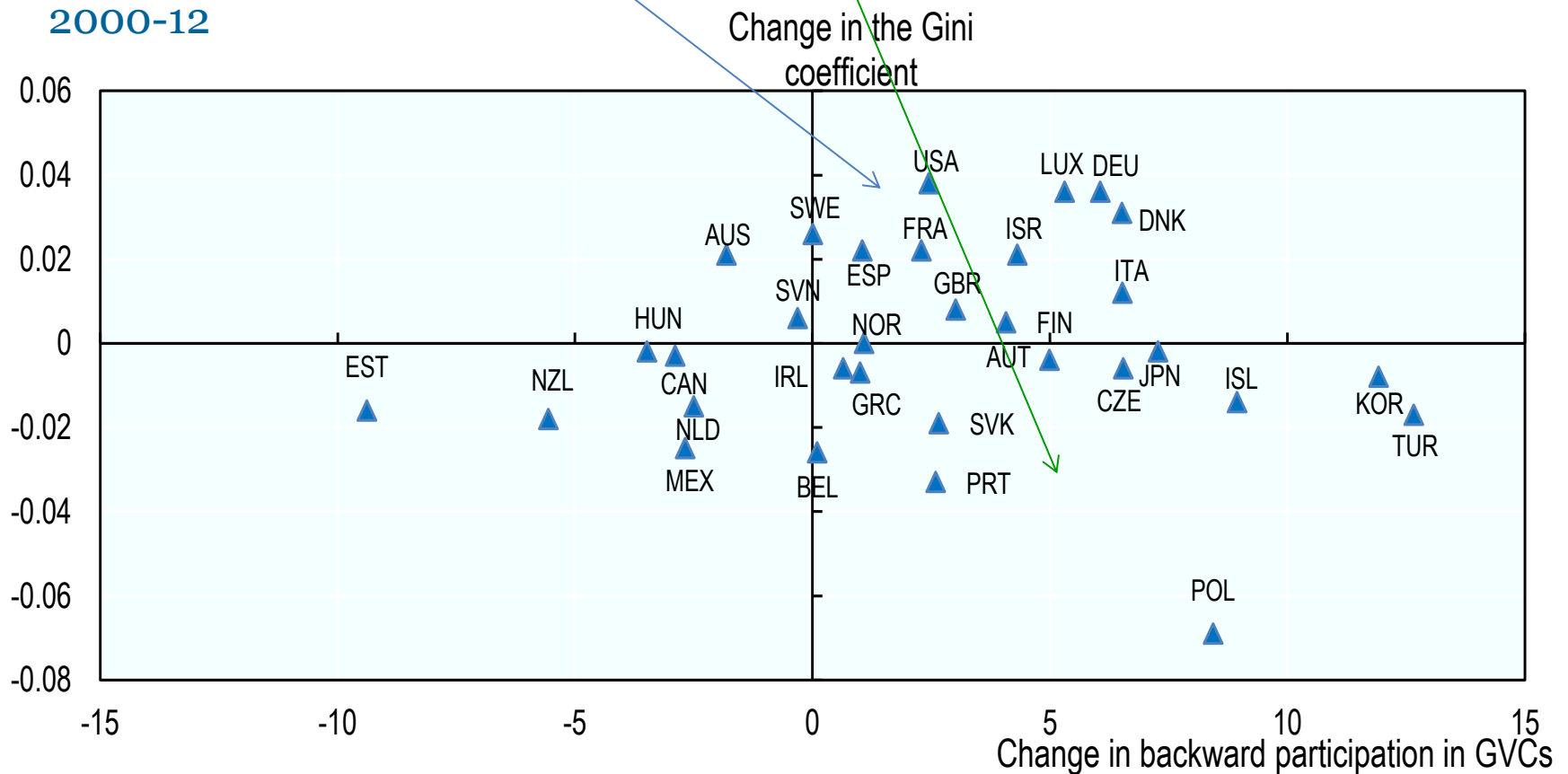
Growing income inequality in many countries

Gini Coefficients for OECD countries, in 1985 and 2008.

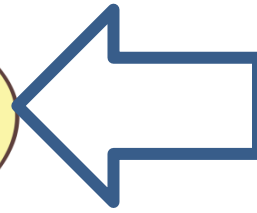
Globalisation is being questioned

Inequalities have **increased** or **decreased** in countries that have increased their participation in GVCs

Curriculum space
with traditional subjects

New themes or
interdisciplinary
themes

ICT literacy/ Programming

Media literacy

Environmental
education

New Demands for Living in the World 2030

Volatile, Uncertain, Complex, and Ambiguous

Financial literacy

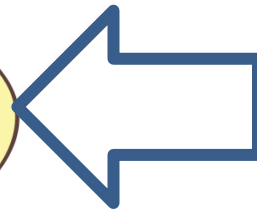
Entrepreneurship education

Violence
reduction

Global citizenship/
competency

Curriculum space
with traditional subjects

New themes or
interdisciplinary
themes

ICT literacy/ Programming

Critical thinking

Leadership

Environmental
education

Media literacy

Meta-cognition

New Demands for Living in the World 2030

Volatile, Uncertain, Complex, and Ambiguous

Persistence and resilience

Financial literacy

Self-control

Creativity

Global citizenship/
competency

Curiosity

Violence
reduction

Entrepreneurship education

Communication

Sense of responsibility

Thank you!

DANISH MINISTRY
OF EDUCATION

If you are interested in participating, please contact us at: education2030@oecd.org

To find out more about the project, please visit our website at: oecd/education2030

Jørn Skovsgaard: josko1@uvm.dk

Hvilken langtidseffekt har human-capital teorien haft på den uddannelsespolitiske udvikling?

Akkumulerede problemer i læseplansudviklingen

The issues being agreed on:

1. Time lag dilemma in curriculum renewal
2. Curriculum overload
3. Balance between breadth and depth
4. Robust classroom technology – repetitive teaching strategies
5. Balance between quality and equity
6. Planning for effective implementation and assessment

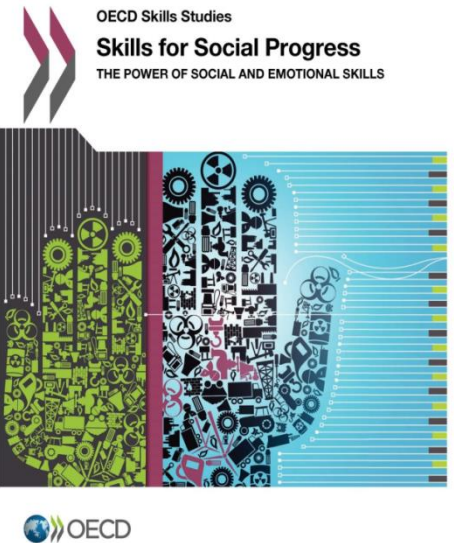
Knowledge for Transformative Competencies 2030

- **Disciplinary knowledge** remain important.
 - Concept-level: “big ideas” “key concepts” (cf.
 - Topic-level: “focus, rigor and coherence” “interconnectedness”
- **Interdisciplinary knowledge** or the student capacity to have multiple lenses (different disciplines) to connect them to real-life problems, phenomena, issues in the world around them is becoming increasingly important
 - **Knowledge about disciplines and epistemic knowledge** is becoming critically important to stimulate student motivation with “ **authenticity**” – “**What am I learning and why?**”
- Focusing on **big ideas, epistemic knowledge**, and topics with “**the highest connection value**” within / across disciplines

Knowledge for Transformative Competencies 2030

- **Broad skills (cognitive & metacognitive; social & emotional; physical and practical)** are needed for innovation. Knowledge and skills are *NOT* competing constructs.
- These broad skills are **learnable** and **inter-related** with one another, and **make a different in life**
- Some of the constructs can be given (or thought capable of being given) a **comparative numerical value on a scale, or in other means.**
- **Emerging trends:** focusing on constructs with “**the highest transfer value**” across different contexts

Emerging trends on **values**

Explicitly integrating values into curriculum design, but it remains as a contested area in some regions of the globe:

General human values from Estonia

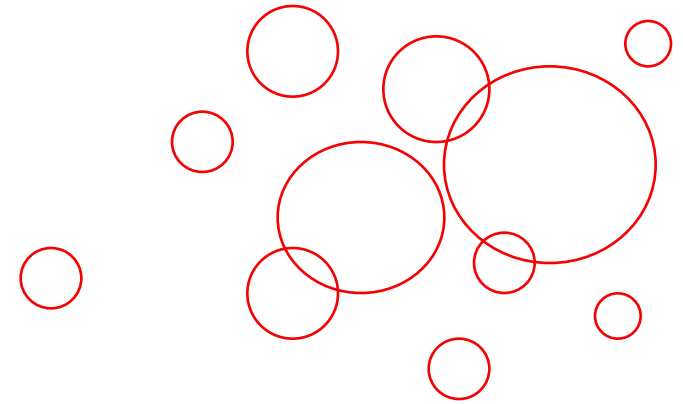
- Honesty
- Compassion
- Respect for life
- Justice
- Human dignity
- Respect for self and others

Core values from Singapore

- Respect
- Responsibility
- Resilience
- Integrity
- Care and harmony

Exploring “common values” across 20 countries participating in the OECD curriculum analysis

To be further discussed on 16-18 May 2017

Danske Underviserorganisationers Samråd

18. september 2019 kl. 11 - 15

Forfatter og organisationsstrateg Jan Nørgaard

Hovedkilder: Substantiel Ledelse – et svar på demokratiets krise, 2018, Jan Nørgaard samt Ledelseskriser i Konkurrencestaten, 2015, Lars Bo Kaspersen og Jan Nørgaard. Begge bøger: Hans Reitzels Forlag. CV: Tidligere ansat i Undervisningsministeriets departement samt 26 års professionel erfaring med strategi og ledelse med afsæt i nationale og internationale virksomheder. Initiativtager til dannelsen af ledelseshuset Cairos A/S i 2008.

Resumé og disposition

Ca. 40 minutters oplæg og herefter plenumdialog

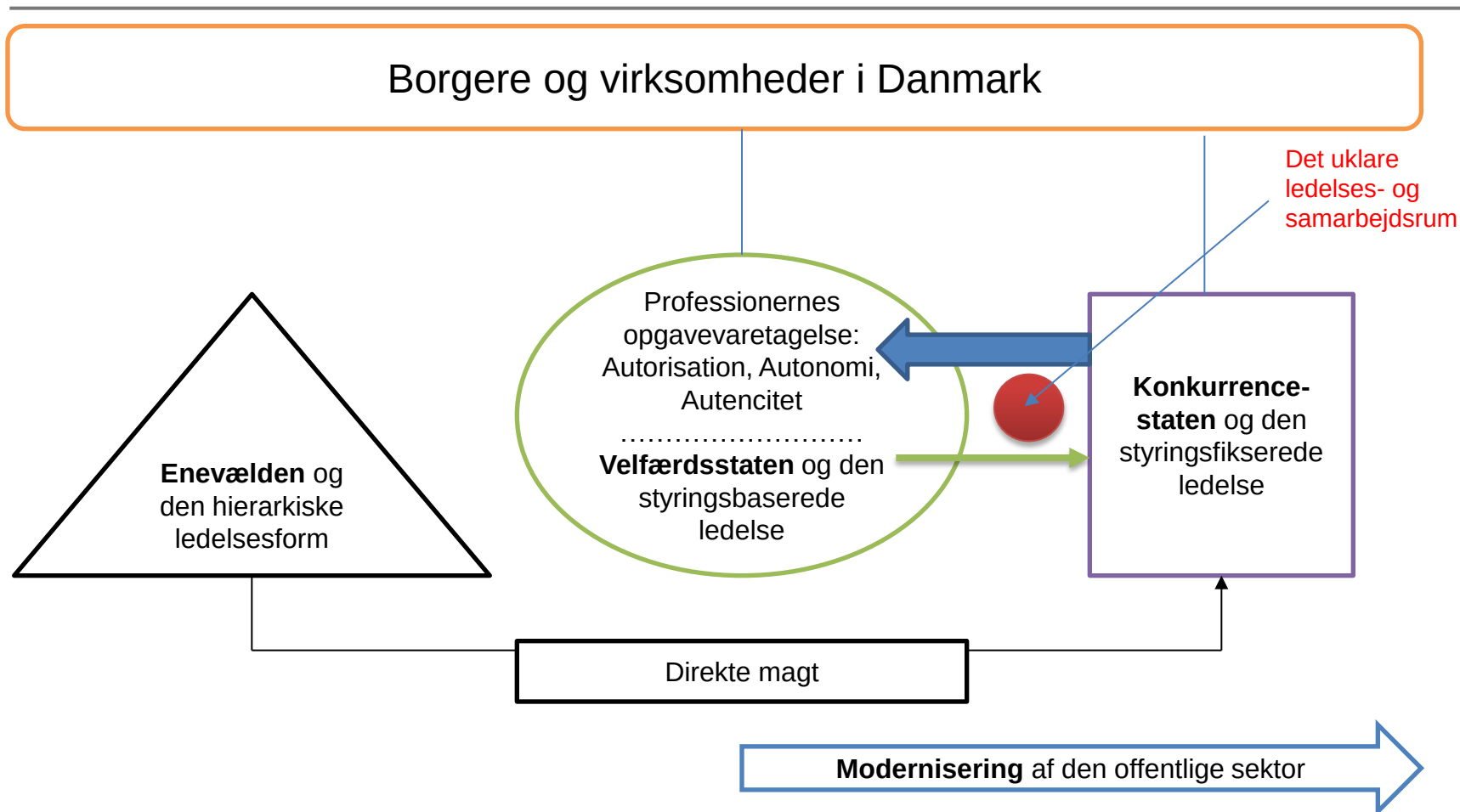
1. Historisk krise (klima, ulighed, flygtninge, krig og terror, velfærd)
2. Systemet er ikke tilstrækkeligt gearet til at løse opgaverne
3. Demokratisk legitimitetskrise (politikere, embedsmænd og journalister)
4. Retfærdig retning for Danmark - forståelsespapiret
5. Regeringen undervurderer den offentlige sektors tilstand?
6. Modernisering siden 1983, konkurrencestat og styringsfiksering
7. Dobbelt strukturel værdikonflikt og demokratisk krise
8. Demokrati- og ledelsesreform nedefra og oppefra - og omvendt
9. Organisatorisk og menneskelig revitalisering af professionsværdierne
10. Nyorientering i fagbevægelsen?

Skiftende regeringers globaliseringsfortolkning

Ændrede vilkår for ledelse og samarbejde i den offentlige sektor

Offentlige lederes generelle vilkår for egen ledelsespraksis	Fra rets- og velfærdsstat	Til konkurrencestat
Ideologier med samfundsvisioner	Klare politiske retninger	Uklare politiske retninger
Samarbejde mellem stat og interesseorganisationer	Høj grad af samarbejde med interesseorganisationer sammen med det parlamentariske system	Mindre grad af reelt samarbejde med interesseorganisationer og stærkere vægtning af det parlamentariske grundlag
Udviklingsforståelse	Uenighedskultur, hvor modsætningerne og uenigheder indgår med flere perspektiver på problemløsning og udviklingsforståelse	Éndimensionel udviklingsforståelse med stærkt fokus på det økonomisk-rationelle perspektiv
Magt	Infrastrukturel magt, hvor magten opbygges og deles i bredere fællesskaber	Infrastrukturel og direkte magt med staten som tydelig hovedaktør

Fra velfærdsstat til konkurrencestat med styringsfiksering

"Droneledelse" på velfærdsområderne

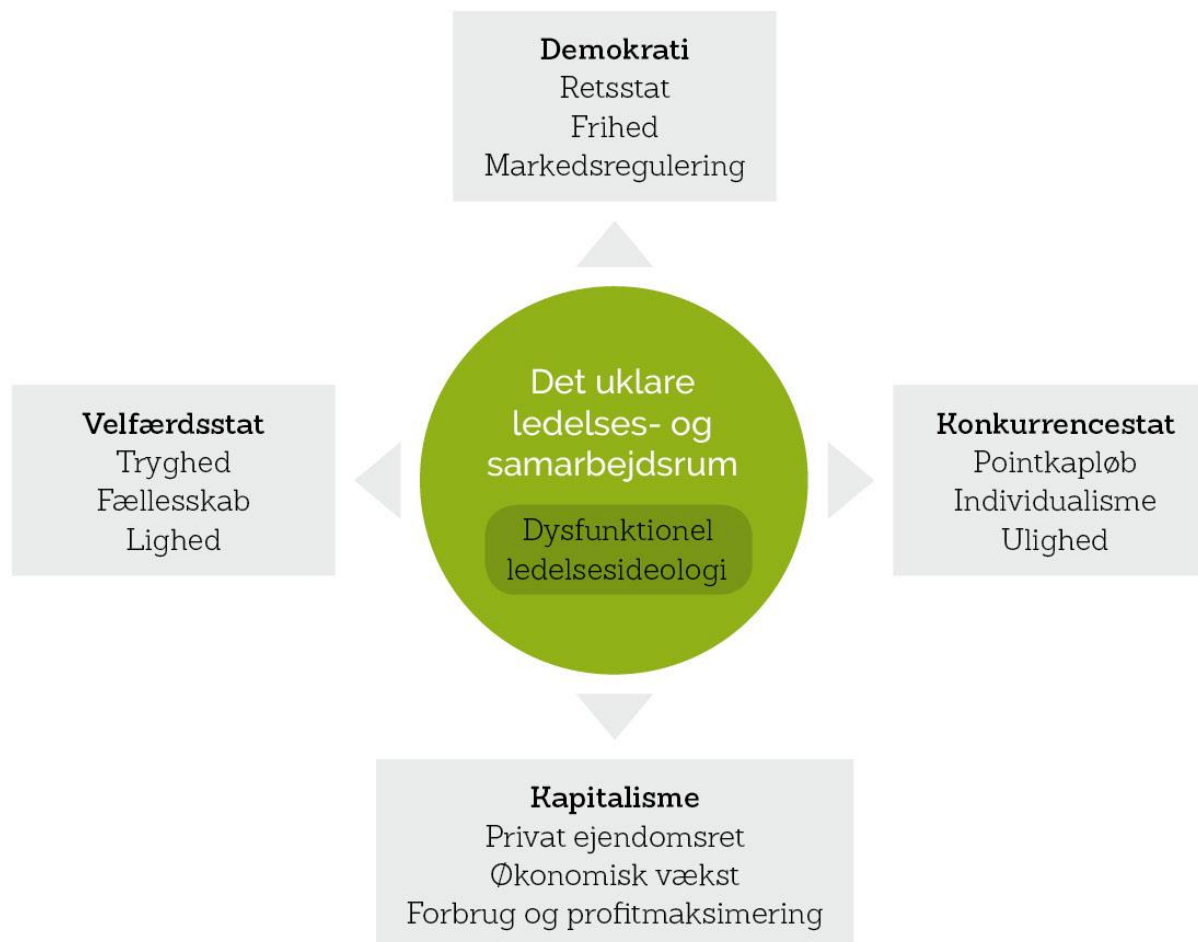

De tre AU'er bor i professionernes DNA

Autonomi, autenticitet og autoritet

Udvalgte professioner i velfærdsstaten	Kerneydelse	Grundværdi
Læreruddannede	Undervisning og læring	(Ud-)dannelse og livsduelighed
Politiuddannede	Forebygge og bekæmpe kriminalitet	Ro og orden i samfundet
Lægeuddannede	Sygdomsbehandling	Sundhed og sygdomsbehandling
Juridisk uddannede	Retslig bistand	Retssikkerhed
Pædagoguddannede	Omsorg, socialisering, dannelse og læring	Trivsel og udvikling
Sygeplejerskeuddannede	Pleje og lindring	Omsorg

Den kriseramte demokratiske kapitalisme

Oversigt over tre forskellige tilgange til den dysfunktionelle ledelsesideologi

Tre tilgange til den manglende sammenhængskraft	Problemernes indhold	Effektive løsningsmidler
Traditionalisterne („old school“ ledelse)	Kan ikke eller vil ikke forstå problemernes omfang og substans	Er ikke fundet, men de gamle, ineffektive løsningsmidler anvendes på problemer, der ikke er forstået
Overfladefornyere (ledelse med afsæt i den nye dagsorden)	Problemernes omfang er indset og forstået	Der arbejdes på nye veje, men lederne får ikke ordentlig fat, da tilgangene i dybden ligner traditionalisternes
Substantielle fornyere (ledelse uden støtte i kendte ledelses- og strategiparadigmer)	Problemernes kompleksitet i kaos er forstået og erkendt på det substantielle og dermed menneskelige og globale plan	Tænker helt nye veje til løsninger i kaos, hvor substans og helhed er i fokus i konkrete sammenhænge

A. To **a**cquire (Opnå noget værdifuldt)

Behovet for at opnå noget

B. To **b**ond (være i fællesskab)

Behovet for at knytte bånd og
indgå i fællesskaber – fordi vi er
flokdyr

C. To comprehend (meningsskabe)

**Behovet for at finde mening og
forstå**

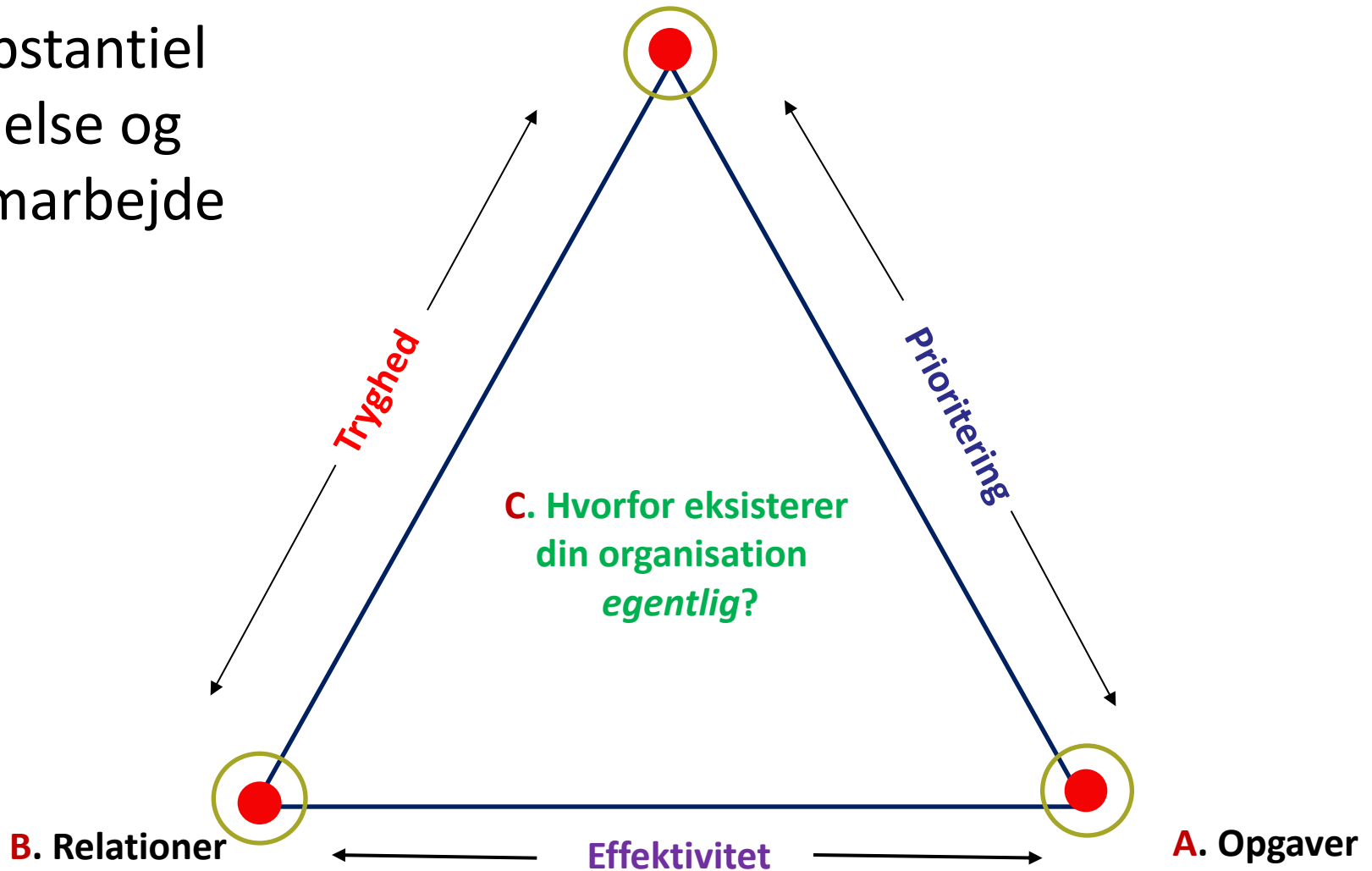

D. To defend (Psykologisk ro og strategisk retning)

Behovet for at forsvare sig og afgrænse sig (individuelt og i organisatorisk fællesskab)

D. Psykologisk ro og strategisk retning

Substantiel
ledelse og
samarbejde

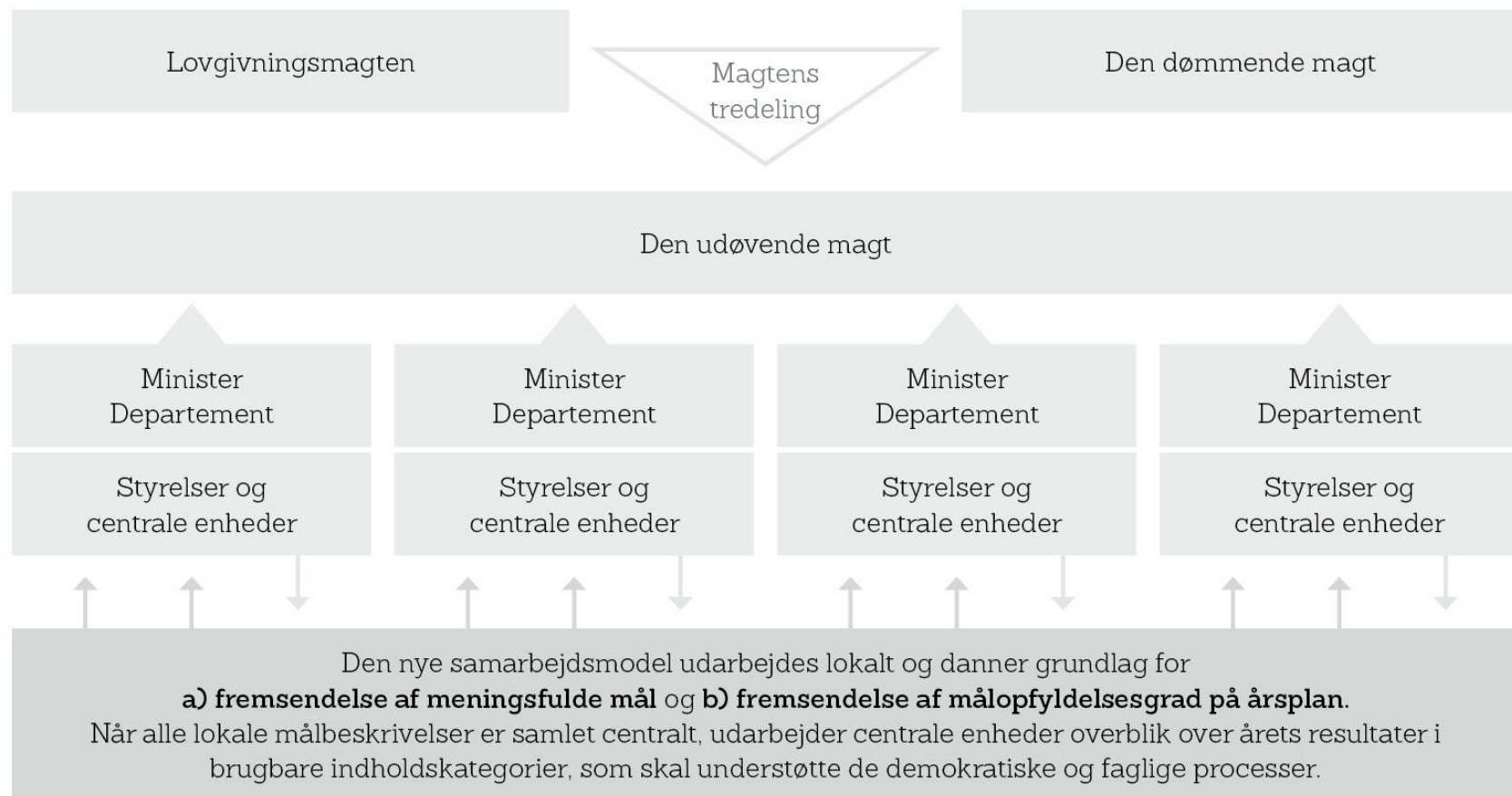

cairos

Den nye samarbejdsmodel

Magtens tredeling og den nye samarbejdsmodel i den offentlige sektor

Dialogisk dømmekraft og det utilstrækkelige

- Reflekterende, inkluderende og beslutsom

Dialogisk dømmekraft handler om at kunne lytte, tænke og tale i den rækkefølge, så alle føler sig set, hørt og forstået.

Vi er alle utilstrækkelige, og derfor skal vi åbne op for dialog. Der findes ingen perfekte mennesker, organisationer eller samfund.

Udtalelser fra substantielle ledere om dialogisk dømmekraft:

“Hvis jeg er alene om det, får jeg det ikke til at virke”.

“Når du er respektfuld, så bliver du også mødt med respekt”.

“Det er afgørende, hvem der er på holdet”.

“Hvis du er usikker på, hvad du skal gøre i en vanskelig og tidspresset ledelsessituation, så tænk på, om du er ved at gå efter manden eller bolden. Hvis du er usikker, så lad være med at gøre noget, til du har fundet ud af den rigtige handling”.

Uden substans går det ikke

”Demokrati er den værste form for styre
– med undtagelse af de andre styreformer, der gennem
tiden har været forsøgt”

Kilde: Winston Churchill, 1974, Hedegaard, 2015, s. 27

Bilag

- Traditionalister, overflade fornyere og substantielle fornyere
- Globale ubalancer som forklaringsramme for verdens tilstand
- Dilemmafyldt arbejde i den offentlige sektor
- De 7 mangelfulde ledelsespositioner i det uklare ledelses- og samarbejdsrum. (Disse befinder sig inden for normalkurven)
- Mod og tillid i det substantielle arbejde
- Involvering er en særlig kompetence som er en ud af mindst fire roller i organisatoriske forandringer
- De menneskelige dyder giver følgeskab
- Substantiel organisationsforståelse med frihed og ansvar

Forskellige fortolkninger af tilgange til samfundsstrategiske problemer

Vi mennesker har behov for, at:	Traditionalister og overfladefornyere, der indirekte og direkte støtter den dysfunktionelle ledelsesideologi	Substantielle fornyere, der bruger alle menneskelige behov i dybden som drivkræfter
– skabe mening i vores erfaringer, tanker og handlinger	Lukket meningsskabelse Etnocentrisk meningsskabelse. „Jeg“ definerer mig i en frygtssom tilstand i modsætning til andre og især de fremmede. Kan være fordømmende overfor andre i tanker og handlinger.	Åben meningsskabelse Undersøgende fortolkende tilgange, hvor flere perspektiver og niveauer anvendes i lærende uenighedssamtaler og refleksion. Individuel sårbarhed og tvivl ved egne umiddelbare fortolkninger og handlinger indgår i åbenhed med dialogisk dømmekraft.
– opnå noget værdifuldt via en arbejdsindsats	Kamp om økonomisk anerkendelse Individuel kamp om mest mulig økonomisk gevinst – og andre individuelle overfladesymboler, der giver status. Personlig nydelse er en væsentlig drivkraft.	Meningsfuld værdiskabelse Den værdi, den enkelte skaber, skal være meningsfuld i forhold til andet end „blot“ økonomi og individuel nydelse. Bidrager til unikke og pluralistiske fællesskaber med ansvar for bæredygtige løsninger, hvilket typisk indgår i meningsskabelsen.
– have værdifulde relationer til andre mennesker	Negativ afgrænsning af fællesskaber Fællesskaber opbygges i menneskelige relationer, som er båret af negative modsætning til dem, vi ikke kan lide, og som opleves anderledes og truende. Følelse af social uretfærdighed i forhold til andres påståede bedre sociale situation er en vigtig drivkraft.	Positiv afgrænsning af fællesskaber Relationer og unikke fællesskaber skabes, dyrkes og nydes for i fællesskab af løse problemer, som ikke kan løses individuelt.
– have sikkerhed i forhold til trusler	Afstandssikkerhed Nationalstaten skal forsvares med „droneledelse“ i form af militærmagt i krige og grænsebomme samt overvågning og forfølgelse af det, der virker fremmed i en snæver nationalforståelse. Instrumentelle, teknologiske og styringsfikserede virkemidler og militærmagt står af og til over rets- og demokratiprincipper.	Tæt på sikkerhed Sikkerhed opnås gennem anvendelse af et revitaliseret og stærkt demokrati, hvor alle offentlige institutioner tænker vel-færd, udvikling og sikkerhed samtidigt. De største trusler kan ikke alene eksternaliseres, men skal bekæmpes med de demokratiske virkemidler og i internationale sammenhænge med anvendelse af de demokratiske, militære og fredsskabende kompetencer og internationale indsatser.
Konklusion i forhold til krisen i den demokratiske kapitalisme	Traditionalisterne og til dels overfladefornyere er en del af den dysfunktionelle ledelsesideologi og kan derfor ikke skabe effektive løsninger.	De substantielle fornyere bekæmper den dysfunktionelle ledelsesideologi og skaber effektive løsninger.

Humanistiske ubalancer i den kriseramte demokratiske kapitalisme

Menneskelige behov og drivkræfter: Niveauer	At opnå værdiskabelse Stigende tendens ↗	At være sammen i fællesskaber Faldende tendens ↘	At skabe mening i livet Faldende tendens ↘	At afgrænse og forsvare sig Stigende tendens ↗
Det menneskelige niveau:	Overfokus på individuelle, egoistiske behov med begær efter nydelse (hedonistisk egoisme)	Overfladerelationer på digital afstand uden face to face-kontakt (faldende empati og evne til dialog)	Individualiseret menings-skabelse, som i stigende grad medfører tab af mening. „What's in it for me“	„Mig først“. Andre skal ikke blande sig mine anliggender, og forventningen er tilsvarende, at jeg skal kunne klare mig selv
Det organisatoriske niveau:	Overfokus på den enkeltes økonomiske performance	Organisatorisk samarbejde har det svært	Meningsskabelse reduceres direkte eller indirekte til individuel økonomisk målopfyldelse	Organisationsegoistiske afgrænsninger uden helhedsblik
Det nationale niveau:	Både stat og virksomheder har fokus på, at den enkelte skal opnå værdi via arbejde og økonomisk vækst	Fællesskaber reduceres til økonomiske spørgsmål og relationer, hvor tværgående sammenhænge mindskes	Meningsskabelse er primært et individuelt spørgsmål, eller der er mangel på den store fortælling	Stater og virksomheder har altid afgrænset sig med magt, jf. eksempelvis europæiske staters tilbageholdenhed ift. EU, og "America first" i USA
Det internationale/ globale niveau:	Egen økonomisk værdiskabelse i stater og virksomheder står over andre formål	Man indgår i internationale fællesskaber, der er mere statsegoistiske end internationale. Kan det betale sig at samarbejde?	Selvom f.eks. klima og ulighed drøftes, halter det i EU og NATO med fælles menings-skabelse i forhold til nye fælles udfordringer	Manglende samarbejde om internationale problemer ud over militære indsatser skaber risiko for globale sammenbrud, som vi f.eks. ser i Mellemøsten
Konklusion	Systematisk overforbrug	Systematisk underforbrug	Systematisk underforbrug	Systematisk overforbrug

Dilemmafyldt problemløsning

To vidt forskellige grundværdier

Karakteristika	Velfærdsstat	Konkurrencestat
Hvordan opfatter den offentlige sektor sig selv?	Den offentlige sektor giver tryghed til alle gennem hele livet via sociale og økonomiske sikkerhedsnet, uanset hvem du er som menneske.	Den offentlige sektor opstiller økonomiske kriterier for, hvornår borgerne fortjener offentlig hjælp. Pointgivning fra vugge til grav gradbøjer, hvem der er med på holdet.
Hvordan ser den offentlige sektor sine borgere?	Alle borgere har frihedsrettigheder og pligter baseret på menneskerettigheder, retsstatsprincipper og lovgivning.	Borgerne skal være robuste enkeltindivider, der først og fremmest skal kunne klare sig selv økonomisk og overholde styringsfikserede regler som f.eks. at tvinge 1-årige i vuggestue i ghettoområder og at teste, om børn er egnede til 1. klasse
Hvad er den offentlige sektors drivkraft?	Borgerne skal have lige muligheder i livet, og lighed skal sikre sammenhængskraft.	De ansatte skal opnå point for at få f.eks. ledige i beskæftigelse. Borgere, der præsterer inden for de økonomiske kriterier, skal have belønning. Ulighed er drivkraft, idet de, der fortjener det, får mere, og de andre mindre.
Paradigmeskifte de sidste 25 år	Identitet og retning handler om „det gode liv for alle“ med fokus på helheder og fællesskab.	Identitet og retning handler om „det gode økonomiske liv“ for dem, der vil og kan, hvor individet er i centrum.

Faglig ledelse

**Det faglige er
omdrejningspunktet for lederen**

Administrativ ledelse

**Administration og økonomi er lederens
primære fokus**

Vejrhaneledelse

Lederen lader medarbejdere og politikere afgøre, hvad der skal ske

Teflonledelse

Lederen tager ikke ledelsesopgaven på sig, for den anses ikke for at være vigtig

Stresset ledelse

Lederen tager alle typer af opgaver til sig og er ved selv at drukne i dem

Pseudoledelse

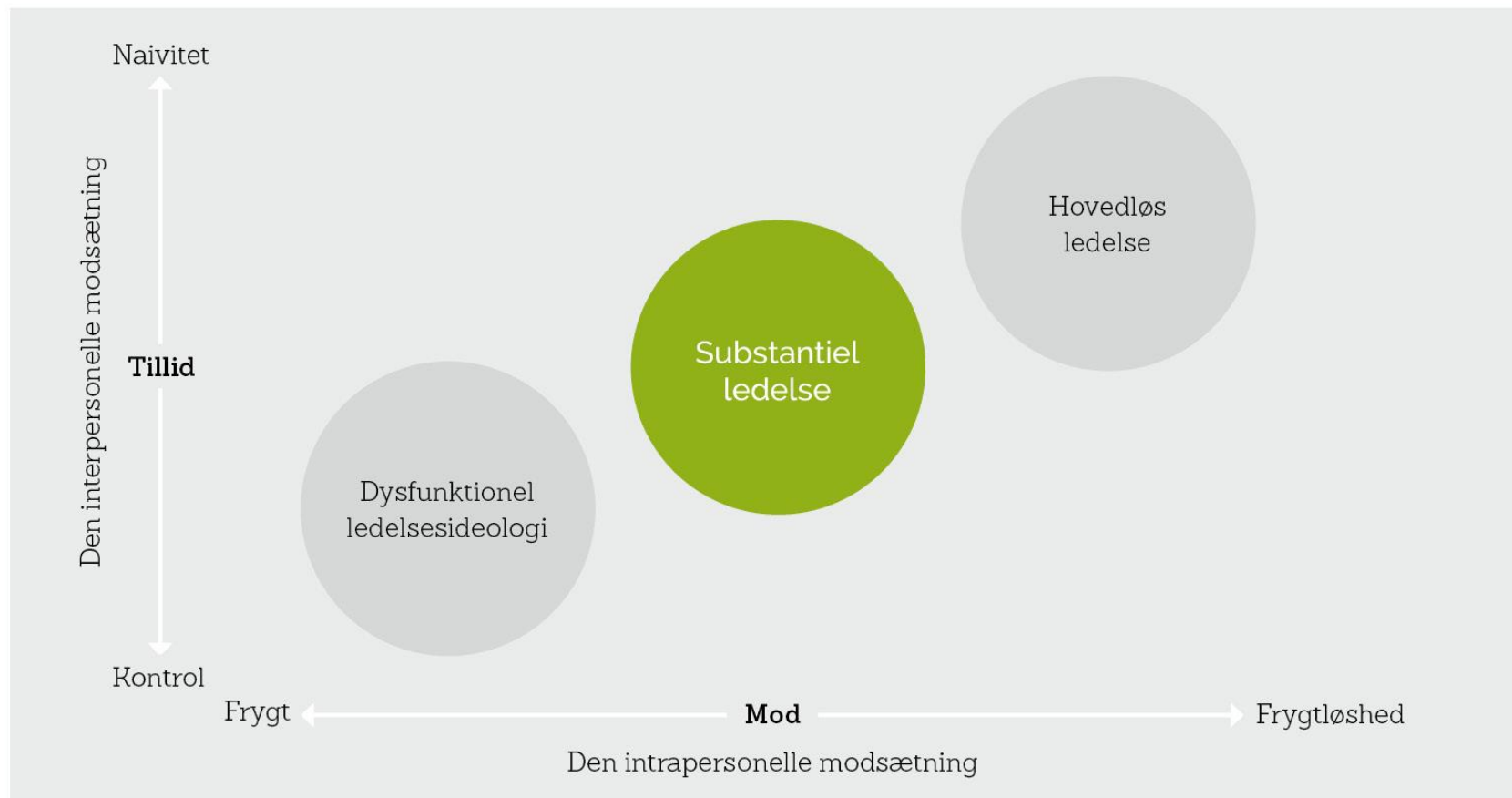
Lederen iscenesætter sig som en leder, der har styr på det. Men det er bestemt ikke tilfældet, selv om fine managementudtryk anvendes

Selvhævdende ledelse

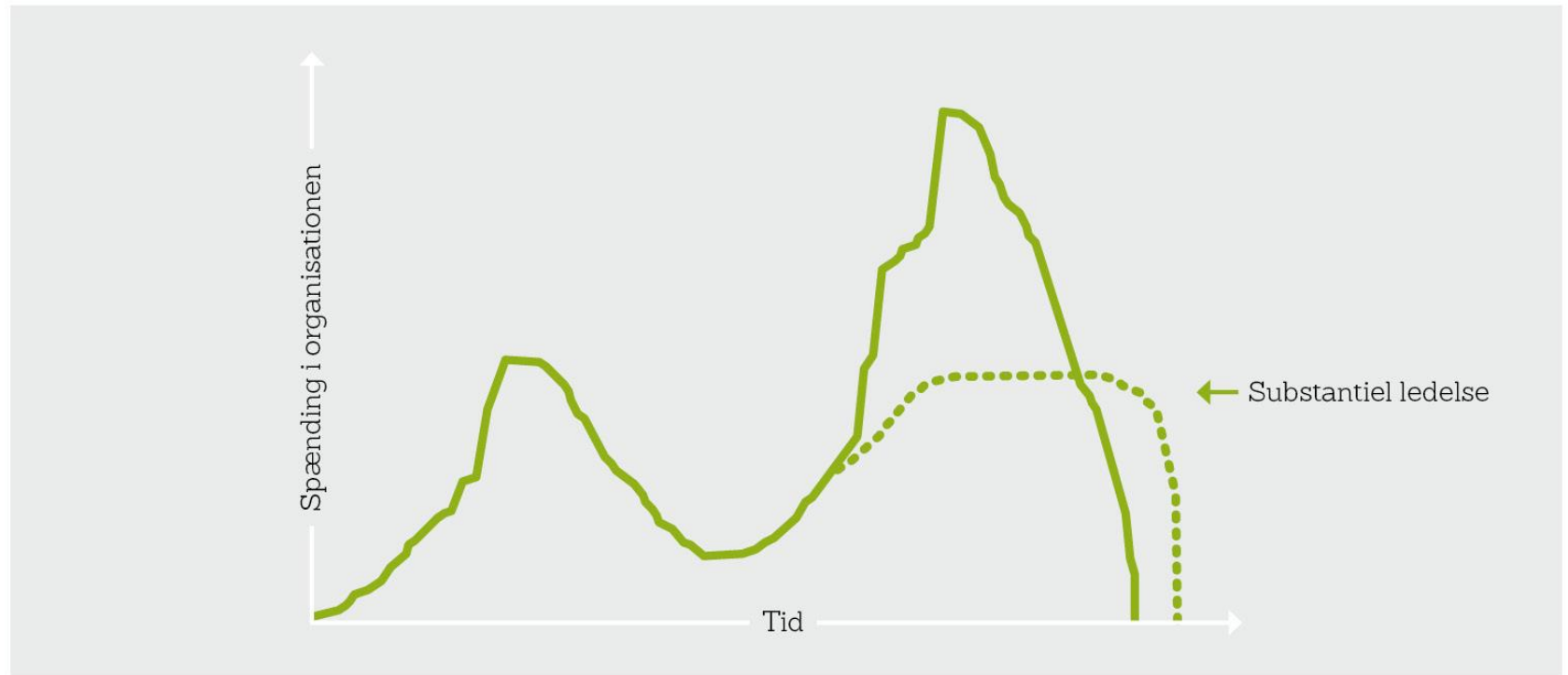
Lederen ser sig selv som en gave til organisationen

Mod, tillid og dialogisk dømmekraft i substantiel ledelse

De fire ledelsesroller

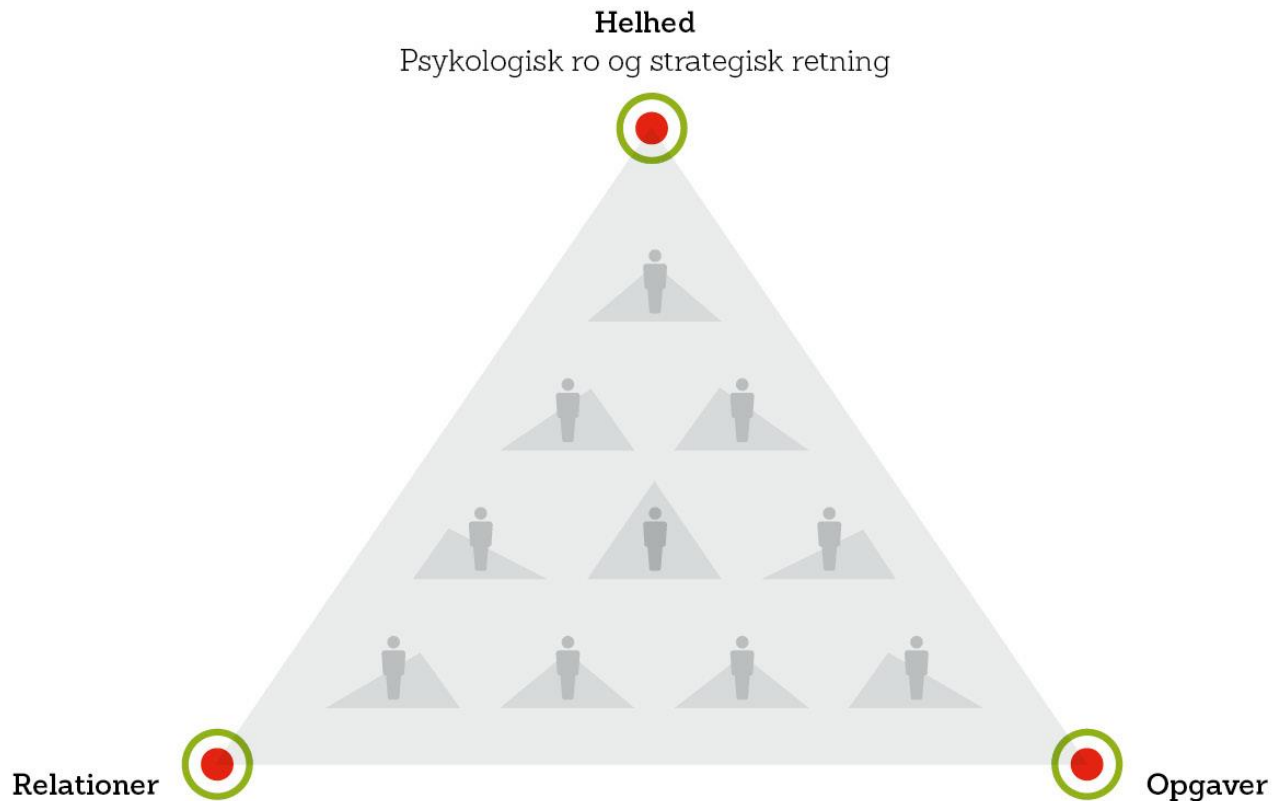
Involvering, beslutning, implementering og evaluering

Menneskelige dyder, som skaber følgeskab

De seks menneskelige dyder	Befolkningen/medarbejdere værdsætter ledere, der:
Indsigt og visdom	• tænker tingene igennem og undersøger dem fra forskellige vinkler • er nysgerrige i forhold til at finde en bedre måde at gøre tingene på
Mod og integritet	• går ind i problemerne uden konfliktskyhed • tør sætte mål og stille krav om, at enhver skal yde sit bedste • er ægte og ærlige
Medmenneskelighed og nærhed	• fastholder og opbygger gode relationer, der bygger på omsorg, værdsættelse og bekræftelse • er socialt intelligente og ved, hvordan de skal få andre til at være afslappede
Retfærdighed	• handler retfærdigt og fair over for andre mennesker • påtager sig deres del af arbejdet
Mådehold	• ikke fremhæver sig selv på bekostning af andre • ikke er drevet af personlige behov • kan regulere deres følelser og handler disciplineret
Transcendens og åndelighed	• forholder sig til noget, der er større end dem selv • er eksistentielt tænkende • forventer det bedste af fremtiden og gør en indsats for, at det skal gå i opfyldelse

Substantiel organisationsform med substantielle enheder

Tak for denne gang

Jan@Cairos.dk

25159880

Hvis I ønsker det kan der udarbejdes rammeaftaler med jer, således at jeres kredse og andre organisatoriske enheder kan få oplæg og processtøtte med særlig rabatordning

PUNKT 3

Danske Underviserorganisationers Samråd

Et samarbejdsorgan for landets underviserorganisationer

Sekretariat. Vandkunsten 12. 1467 København K. Telefon 33 11 30 88

Telefontid: Mandag-torsdag 8.30-16. Fredag 8.30-15

Til DUS' arbejdsgruppe vedr. arbejdsmiljø

Den 2. juni 2019

Referat fra møde i DUS' arbejdsgruppe vedr. arbejdsmiljø

Mandag den 27. maj 2019 kl. 9-11 i DLF, lokale 123

Dagsorden

1. BFAs rådsmøde

Rådsmødet den 4. juni 2019. Dagsorden er udsendt

Politisk deltagelse i starten af DUS arbejdsmiljømøderne, hvor BFA relevante temaer drøftes.

2. Politik for et godt undervisningsmiljø

Kan politikken bruges som løftestang for lærernes arbejdsmiljø.

3. Digital dannelse og krænkelse

4. Nyt fra organisationerne

Gensidig orientering. Gerne om aktiviteter på Folkemødet

5. Eventuelt

Input til dagsorden for næste møde.

Til stede:

Thomas Andreasen; DLFs HST & rådsmedlem i BFA
Morten Theodor Bay, Uddannelsesforbundet
Anne-Marie Otto, Uddannelsesforbundet
Ditte Rask, GL
Per Baunsgaard, BUPL
Inge Larsen, DLF

Afbud fra:

Anders Liltorp, DCUMs bestyrelse & HST, DLF
Hanne Lindbjerg Kristensen, FSL
Mette Skovhus Larsen, BUPL's forretningsudvalg
Bolette Bom, FSL

Ad punkt 1. BFAs rådsmøde

Thomas fortalte, at udskrivning af valg forhindrede ATs direktør i at holde oplæg for Arbejdsmiljørådet. I forhold til rådsmødets dagsorden for den 4. juni 2019 og punkt 4 om det årlige møde med Arbejdstilsynet blev det drøftet, om det kunne være en mulighed enten at:

- Lade AT komme og holde oplæg på en BFA dialogdag eller
- At invitere AT til at holde oplæg på selve rådsmødet

Dette for at flere/alle organisationer kunne have mulighed for at høre ATs oplæg om tilsynsindsatser og reaktioner samt stille spørgsmål til årets forløb, såfremt AT kun vil servicere BFA med ét oplæg.

I forhold til punkt 5 om ny forbedret arbejdsmiljøindsats refererede Thomas til, at DA på møde i arbejdsmiljørådet havde udtrykt, at man gerne vil partssamarbejde. Der afventes en proces til efteråret, hvor parterne bliver inviteret til at sidde i et regeludvalg vedr. den nye, kommende bekendtgørelse om psykisk arbejdsmiljø.

I forhold til måltal blev drøftet, hvordan BFA kunne klæde de tilsynsførende bedre på ift. kendskab til materialerne. Der skal tænkes i at påvirke ATs personale på de indre (internt i AT) og ydre linjer (de tilsynsførende). BFA kan fx tilbyde at undervise de tilsynsførende i brug af BFA-materialer. Det er ikke altid, at de tilsynsførende har højt branchekendskab og de kan derfor foreslå løsninger, som ikke er praktisk gennemførlige, som fx at løse tunge løft med brug af rulleborde på skoler (*der kan være trapper eller eleverne bruger bordene som legetøj*).

Det blev drøftet, om BFA måske i en periode skulle vælge at bruge færre midler på at lave nye materiale og flere på at formidle materialerne fx på konferencer. Det er indtrykket, at når først brugerne får materialet fysisk i hænderne og/eller får det afprøvet, har de lettere ved at gribe til at bruge det, når behovet opstår. Dette vil i så fald være en drøftelse, som falder ind under rådsmødets punkt 9 og 10 vedr. BFA aktiviteter.

Formidling kan også ske ved at målrette kampagner, som fx den brancherettede kampagne, som BFA, AT og BUPL er gået sammen om, hvor det handler om at få børnene til selv at udføre handlinger, der kræver mange, gentagne handlinger, så pædagogerne skånes fysisk.

Der var enighed om, at materialerne var gode og anvendelige, som også Team Arbejdslivs rapport viser og at materialerne skal ud på arbejdspladserne og have deres egen form og anvendelse. Også SPARK anvender BFAs materialer og i oktober inviteres organisationernes konsulenter til en temadag, hvor de får lejlighed til at afprøve BFA materialer, så de kan blive gode ambassadører for brugen af disse.

Det blev bemærket, at Me Too har påvirket brugen af BFAs materialer, idet krænkelser lå på 2. pladsen.

Ad punkt 2. Politik for et godt undervisningsmiljø

Der var ikke den store interesse for at tage dette op pt. Der blev kort talt om, at man til brug for uge 43 om unges arbejdsmiljø kunne udarbejde et materiale, hvor undervisning af elever i arbejdsmiljørelaterede emner kobles til elevernes egne målinger og oplevelse af deres undervisningsmiljø. Ligeledes vil det også give mening at kigge på professionsuddannelserne, hvor der pt. ikke undervises i arbejdsmiljørelaterede emner.

Ad punkt 3. Digital dannelse og krænkelser

Inge havde medbragt indholdsfortegnelse for en kommende DLF pjece om krænkelser og digital chikane på sociale medier. DLF har ikke mange sager om krænkelser men ønsker at være på forkant og forebygge.

Ad punkt 4. Nyt fra organisationerne

Den gensidige orientering kom til at kredse om det forestående møde i det Nordiske Arbejdsmiljø Netværk i Stockholm, hvor Per og Inge skulle deltage sammen med to kolleger.

Ad punkt 5. Eventuelt

På næste møde vil Inge og Per referere fra mødet i det Nordiske Arbejdsmiljø Netværk afholdt i Stockholm den 3.4. juni.

PUNKT 4

Program

SAMMEN OM LEDELSE I UNDERVISNINGSEKTOREN

Den 4. oktober 2019 kl. 10.00-14.00

i Fællessalen, Christiansborg, 1218 København

- Kl. 10.00-10.15** Velkommen ved børne- og undervisningsminister, Pernille Rosenkrantz-Theil & formand for Danske Underviserorganisationers Samråd, Anders Bondo Christensen
- Kl. 10.15-11.05** **Oplæg:** "Leading Together - the multidimensional leadership challenges of education systems and how teacher leadership can be enhanced and supported"
ved Pasi Sahlberg, professor og forskningsleder ved The Gonski Institute for Education, University of South Wales i Sydney, tidligere lærer og underviser på læreruddannelsen i Helsinki mv.
- Kl. 11.05-12.00** Drøftelser og dialog i og på tværs af sektorer
Styres af moderator, Kenneth Agerholm
- Kl. 12.00-12.40** **Pause:** Sandwich, snak og kaffe
- Kl. 12.40-13.00** **Oplæg:** "SAMMEN OM LEDELSE i en dansk kontekst – inddragelse af medarbejderne i ledelsesopgaven"
ved Lise Tingleff Nielsen, Områdechef v. EVA
- Kl. 13.00-13.50** Drøftelser, dialog, spørgsmål og opsamling
Styres af moderator, Kenneth Agerholm
- Kl. 13.50-14.00** Afrunding ved børne- og undervisningsminister, Pernille Rosenkrantz-Theil & formand for Danske Underviserorganisationers Samråd, Anders Bondo Christensen

Konference: ***SAMMEN OM LEDELSE***

Danske Underviserorganisationers Samråd (DUS) og børne- og undervisningsministeren har sammen med formanden for børne- og undervisningsudvalget glæden af at kunne invitere til en konference i forbindelse med markeringen af Lærers Dag fredag den 4. oktober 2019, kl. 10.00-14:00 i Fællessalen på Christiansborg.

For femte år i træk går Danske Underviserorganisationers Samråd og Børne- og Undervisningsministeriet sammen om at sætte dagsordenen for underviserprofessionens udvikling. Temaet for dette års konferencen er *SAMMEN OM LEDELSE*. Konferencen vil herved bidrage til de seneste års debat om styring og ledelse ved at rette blikket mod underviserne og deres rolle i ledelsesopgaven og udviklingen af undervisningssektoren.

Temaet knytter an til drøftelser og dialog om aktuelle spørgsmål om, hvordan medarbejderne kan inddrages i ledelsesopgaven, styring, tillid og ansvar samt undervisernes autonomi og professionelle råderum.

Konferencen vil blive indledt med et oplæg af den internationalt anerkendte undervisningsforsker – og tidligere lærer og rådgiver for den finske regering – **Pasi Sahlberg**, der er forfatter til flere toneangivende bøger om uddannelse.

Konferencen vil være dialogbaseret, og deltagerne vil få mulighed for at bidrage aktivt i drøftelser af, hvordan man kan styrke lederskabet på alle niveauer – fra politikerne til underviserne i klasseværelset – og hvordan det kan være med til at udvikle professionen, skabe motivation og engagement og bidrage til at gøre undervisergerningen endnu mere attraktiv.

Deltagelse i konferencen er gratis, og du kan tilmelde dig via [dette link](#), hvor du også kan finde det foreløbige program for konferencen. Bemærk at der vil være et begrænset antal pladser.

Med venlig hilsen

Børne- og undervisningsminister

Pernille Rosenkrantz-Theil

Danske Underviserorganisationers Samråd

Anders Bondo Christensen

(formand)

Formand for Børne- og Undervisningsudvalget,

Anders Kronborg (S)

PUNKT 7

Forretningsorden for Danske Underviserorganisationers Samråds forretningsudvalg

§1

Formændene for samtlige de organisationer, der er tilsluttet samrådet indtræder i forretningsudvalget.

Hver organisation kan lade sig repræsentere i forretningsudvalget med op til 2 repræsentanter. Såfremt en organisation vælger at lade sig repræsentere af 2 repræsentanter, skal de dække forskellige undervisningsområder inden for organisationen. Dog kan organisationen ikke lade sig repræsentere via lederrepræsentanter.

Hver organisation kan desuden udpege en suppleant.

Formændenes og suppleanternes navne, adresser og telefonnumre meddeles til den organisation, der varetager sekretariatsfunktionen. Den enkelte organisation har selv ansvaret for, at oplysningerne er ajourførte.

§2

På forretningsudvalgets første ordinære møde vælges en formand for samrådet. Desuden vælges yderligere 3 personer, som sammen med formanden udgør et arbejdsudvalg.

Valgene gælder for en periode på 2 år.

Arbejdsudvalget forbereder forretningsudvalgets møder.

Arbejdsudvalget kan træffe beslutning i sager, hvor behandlingen ikke kan afvente det næste ordinære forretningsudvalgsmøde. Arbejdsudvalget skal hurtigst muligt orientere forretningsudvalget om sådanne beslutninger.

Ved formandens forfald ledes forretningsudvalgets møder af én af de øvrige medlemmer af arbejdsudvalget.

§3

Samrådets arbejde ledes af formanden.

Formanden træffer afgørelser i rene ekspeditionssager, som fremkommer mellem forretningsudvalgsmøderne. Formanden skal ved førstkommende forretningsudvalgsmøde orientere om trufne beslutninger.

Formanden har ansvaret for samrådets sekretariatsfunktion.

§4

Forretningsudvalget udpeger en politisk ansvarlig for hver af de arbejdsgrupper, som det besluttet at nedsætte.

§5

Forretningsudvalget mødes mindst 3 gange årligt.

Udvalget skal indkaldes, hvis formanden eller 1/3 af forretningsudvalgets medlemmer anmoder om det.

Formanden sørger for, at der senest 3 uger før hvert møde udsendes mødeindkaldelse med angivelse af mulighed for at få punkter sat på dagsordenen. I ekstraordinære og hastende situationer kan der dog ses bort fra varslingsfristen.

Formanden sørger for, at der udsendes dagsorden, bilag mv. til hvert møde.

Der optages og udsendes beslutningsreferat af forretningsudvalgets møder.

§6

Alle beslutninger i samrådets forretningsudvalg træffes med almindelig stemmeflertal.

Forretningsudvalget er beslutningsdygtigt, når over 50% af medlemmerne er til stede.

Der kan kun afgives stemme ved personligt fremmøde.

§7

Forretningsudvalget træffer beslutning om nedsættelse af arbejdsgrupper for hvert af de områder, som samrådet beskæftiger sig med.

Forretningsudvalget har ansvaret for, at der udarbejdes kommissorium og budget for hver arbejdsgruppe.

Den politisk ansvarlige for hver arbejdsgruppe har ansvaret for, at forretningsudvalget informeres om arbejdet i gruppen.

§8

Ændringer i denne forretningsorden kan vedtages af forretningsudvalget med almindeligt stemmeflertal.

Vedtaget på Danske Underviserorganisationers Samråds stiftende forretningsudvalgsmøde den 4. september 1995.

§2, 4. afsnit er tilføjet på forretningsudvalgets møde den 4. september 1996.

VEDTÆGTER FOR ”UNDERVISERORGANISATIONERNES SAMRÅD”

§1

”Underviserorganisationernes Samråd” er et samarbejdsforum, der har til formål at sikre de tilsluttede underviserorganisationer størst mulig indflydelse på de faglige og pædagogiske forhold, som samrådet beslutter sig til at samarbejde om.

§2

Dette formål søges bl.a. opfyldt ved, at organisationerne samarbejder, koordinerer og informerer tættest muligt om fælles interesseområder.

Samrådets virksomhed er uafhængig af eksisterende forhandlingskonstellationer og anfægter på ingen måde den enkelte organisations forhandlings- og aftaleretlige forhold.

§3

Enhver organisation, der er tilsluttet en hoved- eller centralorganisation og som organiserer undervisere indenfor børne-, ungdoms- og voksenundervisningsområdet, kan søge optagelse i samrådet. Henvendelse herom rettes til forretningsudvalget, som godkender optagelsen.

§4

En organisation, der har tilsluttet sig samrådet, kan udtræde af dette med 6 måneders varsel. En udmeldt organisation har ikke krav på nogen del af erlagt kontingent eller på samrådets øvrige midler.

§5

Samtlige tilsluttede udpeger op til 2 repræsentanter fra organisationen til samrådets forretningsudvalg. Såfremt en organisation vælger at lade sig repræsentere af 2 repræsentanter, skal de dække forskellige undervisningsformer inden for organisationen. Dog kan organisationen ikke lade sig repræsentere via lederrepræsentanter.

Forretningsudvalget er samrådets øverste myndighed og forestår den overordnede ledelse af samrådet.

Forretningsudvalget bestemmer selv sin konstitution og forretningsorden.

Forretningsudvalget har ansvaret for samrådets sekretariatsfunktion og har desuden følgende opgaver:

- At nedsætte underudvalg
- At fastlægge de nærmere retningslinjer for samarbejdet

- At fastlægge de økonomiske vilkår (budget) for samarbejdet

Forretningsudvalget foretager de økonomiske dispositioner og fastsætter regler for regnskabsførelsen, revisionen, fremgangsmåden ved ind- og udbetalinger samt for anbringelse af eventuelle beholdninger.

§6

De tilsluttede organisationer betaler et årligt kontingent til samrådet.

Kontingentet fastsættes af forretningsudvalget.

Den enkelte organisations samlede kontingent beregnes på grundlag af antal medlemmer, der er ansat i uddannelsessektoren pr. seneste 1. januar, som ikke er studerende eller ledige.

Den enkelte organisation hæfter overfor samrådets forpligtelser alene med sit indbetalte og forfaldne kontingent.

§7

Sekretariatsfunktionen varetages af én af de tilsluttede organisationer.

Forretningsudvalget fastsætter de økonomiske vilkår for varetagelse af sekretariatsfunktionen.

§8

De tilsluttede organisationer er selv ansvarlige for at forestå information om samrådets virksomhed til egen organisation.

§9

Opløsning af samrådet og ændring af dets vedtægter kan vedtages af 2/3 af forretningsudvalgets medlemmer.

Senest revideret på mødet den 8. november 2018